



SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

Kongres v viharju vojne

Svetovni slovenski kongres se je konstituiral kljub težkim razmeram v domovini

Ustanovno zasedanje Svetovnega slovenskega kongresa, »nova kapljica v prizadevanjih, da bi slovenski narod razmišljal bolj povezano, bolj narodno in bolj državniško,« kot ga je označil eden od številnih govornikov v Cankarjevem domu, se je začel dan po slovesnostih, s katerimi je Slovenija proslavila svojo samostojnost. Če bi živeli v normalnem delu sveta, bi kongres lepo zaokrožil slovensko državotvorno zrelost, tako pa so v istem času, ko so delegati z vsega sveta, domovine in zamejstva poslušali pozdravne govore in sami govorili o velikih idejah, po slovenskih cestah rohneli tanki jugoslovanske armade in mečkali pred seboj in pod seboj vse, kar so jim postavili v oviro. Mlada slovenska država, stara komaj en dan, je morala zagrabiti orožje in se braniti pred okupatorjem, ki je prihrumel z juga, da z ognjem in mečem »pozdravi« dosežke bratskega slovenskega naroda.

Zaradi hitro nastalih vojnih razmer, je bil hudo okleščen sicer bogat in pester program spremljajočih prireditelj kongresa, sam kongres je trajal namesto načrtovanih štirih samo dva dni in vojni piš je spraznil skoraj četrtino sedežev v dvorani Cankarjevega doma, kjer so zase-

dali delegati iz mnogih držav, vendar je bil Svetovni slovenski kongres kljub vsemu ustanovljen in je deloval v vseh svojih sekcijah, od kulturne, zgodovinske, pravne, znanstvene, teološko-etnične, etnološke prek sekcije za vračanje Slovencev v domovino, sekcije za Evropo, za slovenski jezik, za mladino do zdravniške, geopolitične in študentske sekcije. Slovenski svetovni kongres se je konstituiral, izvolil svoje vodstvo, sprejel statut in določil sedež, ki je zaenkrat v Trstu, kar je zaradi razmer razumljivo.

Kongres se je potrdil kot skupna organizacija vseh Slovencev, kot združevalna moč raznolikosti političnih in nazorskih prepričanj in v dopuščenju več zgodovinskih resnic. Slovenstvo je postavil nad vse tisto, kar je dolgo in v marsičem še zdaj razdeljuje Slovence. Kot najbolj aktualna in nujna naloga iz programa delovanja Svetovnega slovenskega kongresa so se seveda izluščila prizadevanja za mednarodno priznanje slovenske države, kar so skupaj z obsodbo agresije Jugoslovanske armade nad Slovenijo in poskusa njene okupacije slovenskega ozemlja vpisali v deklaracijo.

M. MARKELJ

Le navaden požar

V Suhi krajini zatulile sirene — Gorela zidanica

ŽUŽEMBERK, ponedeljek dopoldne — Predsednik krajevne skupnosti Žužemberk Janko Skube je sporočil, da so v soboto popoldne sklicali enote civilne zaščite in ekipe prve pomoči, pregledali pripravljenost in dopolnili opremo. V nedeljo dopoldne so se ob nevarnosti letalskega napada zopet zbrali in ugotovili, da je pripravljenost dobra. Razšli so se s sklepom, da se bodo ob nadaljnjih alarmih za nevarnost, če ti bodo, zbrali na svojih mestih brez posebnih pozivov.

Večje nervoze v Suhi krajini, ki neopredne vojaške agresije ne občuti, ob najavljenem letalskem napadu ni bilo, je pa prebivalce nekoliko vznemiril alarm, ki se je oglašil v nedeljo popoldne. Izkazalo se je, da gre le za požar, ki je nastal v neki zidanici v Borštu pri Velikem Lipovcu.

ALARM IN OKVARA USTAVILA VLAK

TREBNJE — Motorni vlak, ki vozi med Sevnico in Trebnjem je v ponedeljek popoldne na progi zaradi alarma pred letalskim napadom zaustavil vožnjo proti Trebnjem. Ob odhodu iz Trebnjega si je taisti vlak popoldne pri vrtniti proti Sevnici nabral še okrog 45 minut zamude zaradi okvare motorja. Vlakovodja in strojevodja nista hotela prepustiti ničesar slučajnosti, da ne bi vlak običal na proti kje okrog Mokronoga, kjer podoficir JA grozi, da bo poglal v zrak velikanska skladišča goriva. Zato so s pomočjo prometnikov s trebanjske železniške postaje problem rešili v prid, sicer maloštevilnih potnikov.

CENTER ZA PREBEGE

RIBNICA — V Ribnici so v torek organizirali center za prebegle vojake. Starši lahko pridejo ponje kar v Ribnico. Med prebeglimi je največ Hrvatov. Starše prebeglih so iz Ribnice že obvestili, zato niso potrebni klici staršev v Ribnico.

Še sreča, da je v Metliki vinska klet

Z zaklonišči, za katera so plačevali, si ne bi mogli pomagati

METLIKA — Medtem ko so ob alarmu za zračni napad in tudi še veliko prej ljudje po radiu lahko slišali navodila, kam naj se v nevarnosti zaklonijo, pa so morali Metličani spravevati, kam naj tečejo in kje so v Metliki javna zaklonišča. Da teh sploh ni, so nekateri zvedeli šele v nedeljo zjutraj. Tej neobveščeniosti je delno kriv optimizem prebivalcev, ki si niso hoteli priznati, da bodo zaklonišča tako rekoč sredi Evrope in na pragu 21. stol. sploh kdaj potrebovali, delno pa tudi to, da so bila zaklonišča dolgo v Metliki tabu tema. Še ne dolgo nazaj si je tisti, ki si je upal vprašati, zakaj ljudje plačujejo za zaklonišča in kje je videti tudi učinek tega plačevanja, nakopal najmanj zamero vprašanega.

Ljudje so morali biti torej tiho in plačevati. In če je graditelj še pred manj kot desetletjem omenil, da bo raje, kot bi plačal visoko vsoto za zaklonišče, ki je takrat znašala kar nekaj povprečnih plač, zaklonišče zgradil v svojem domu, so mu odgovorni našli toliko dodatnega dela, od dodatnih načrtov, obiska raznih komisij in ne vem še česa, če se bo spustil v to »avanturo«, da si je graditelj, zlasti še, če v gradnji ni bil preveč izkušen, raje premislil. V strahu, kaj vse mu bodo napravili na ramena in toliko časa bo vse to trajalo. Ob vprašanju, če je kakšno zagotovilo, da bodo zares zgradili zaklonišča ali se bodo šli ljudje lahko skriti le pod tiste bankovce, ki so jih za ta namen plačali, pa so odgovorni samo skomignili z rameni. Kako so skomignili v nedeljo zjutraj, sicer ne vemo, da pa je bilo med Metličani veliko takih, ki so jim ob spominu na vse to iz ust ušle grde besede, je zagotovo. Metliška občina je ne nazadnje ena redkih, morda celo edina v Sloveniji, ki nima niti enega javnega zakloniščnega mesta. Še sreča, da ima vsaj vinsko klet.

M. BEZEK-JAKŠE

Naša anketa

Poti nazaj ne more biti!

26. junija je Slovenija še praznovala razglasitev samostojnosti, že naslednji dan je generalštab jugoslovanske armade, ki očitno nima več poveljnika nad sabo, ampak sprejema odločitve samostojno, nad mlado državo in nad njene prebivalce, ki preprosto niso mogli več dihati znotraj nekdanj (bolj kot ne prisilno) bratske Jugoslavije, poslal tanke in oklepnike. V njih so večinom mladi fantje, tudi Slovenci, vsem pa so natvezli (tako vsaj pravijo srečniki ubežniki), da gre do branit zahodno jugoslovansko mejo pred tujimi vojskami. In tanki, ki so brezobzirno podirali vse pred seboj, so bili šele začetek. Že v petek smo prvič bežali v zaklonišča. V enotah zdaj samo še okupatorske in sovražne JA v Sloveniji prihaja do razcepov, vojaška vrhuška pa nadaljuje z vojnim ustrahovanjem Slovenije. Pri tem ji niso mar mednarodne konvencije, sporazumi, pravila obnašanja in navsezadnje osnovna vojaška čast. Slovenija je — v položaju, ko umika nazaj ne more biti — vsekakor na težki preizkušnji, za katero se imamo zahvaliti morilskim generalom in njihovemu prav takemu vojaškemu aparatu, pa tudi svetu, ki šele zdaj, ko nam grozi genocid, kaže očitne simpatije za Slovenijo, njene prebivalce in njihovo hotenje, ki so ga drugi uresničili že davno: samostojno urejati življenje v svojem domu. Upajmo, da bodo te simpatije dovolj velike, široke in močne, kajti nekaj je jasno: v bivši Jugoslaviji očitno ni prav ni kogar več, ki bi mu še lahko verjeli in se z njim o čem dogovorili.



VLADO STAREŠINIČ, tajnik črnomajmskega Demosa: »Razglasitev samostojne Slovenije je formalno-pravna razglasitev države, marsikaj pa bo še potrebno urediti. Bivša Jugoslavija si je s posegom JA naredila medvedvo uslugo in je le še potrdila, kako prav smo imeli Slovenci, da smo se odločili za samostojnost. Za nas poti nazaj ni več, saj je naša odločitev tudi posledica doseganja življenja v Jugoslaviji. Verjamem, da nas bodo druge države priznale, saj je naklonjenost precejšnja.«

SLAVKO MATKO, sofer iz Gabrja pri Novem mestu: »Jasno je, da je do osamosvojitve Slovenije moralo priti in vsi smo za samostojno, neodvisno in svobodno Slovenijo. Če je kdo prej še omahoval, je sedaj, ko so nas napadli in nas hočejo okupirati ter s silo zatreti našo samostojnost in svobodo, vsakemu jasno, da lahko preživimo le samostojni in da se je za to sedaj treba boriti. Mi Podgorci smo trdni in odločni, vsi kot eden za samostojno, neodvisno in svobodno domovino in državo Slovenijo.«



MARTIN MATJAŠIČ, mehanik iz Rolsalnic pri Metliki: »Samostojnost in neodvisnost bomo morali varovati in vztrajati pri naši suverenosti. Slutil sem, da najbrž ne bo šlo vse gladko. Jugoslovanska armada je doslej seveda lepo živela in te lagodnosti noče kar tako izpustiti iz rok. Sedaj gre tudi za njeno preživetje. Mislim pa, da bo končno tudi svet spregledal, da tako kot doslej v Jugoslaviji ne gre več in da je Slovenija na pravi poti.«



URBAN DOBOVŠEK, direktor Varnosti v Kočevju: »Po osamosvojitvi najprej slavje, nato pa zavzeto delo in bo boljše. Vsaka stvar pa terja svoj čas in bo treba veliko potrpežljivosti, da se bodo s tem sprijaznili doma in v tujini. Najpomembnejše je, da se ne bi pretrgali gospodarski tokovi. Letala, ki preletavajo, tanki in vojaki zbujejo skrb, a pričakujem, da se bo tudi to uredilo, saj si vendar noben pameten ne more žetleti spopadov.«

ALOJZ ANZELJČ, upokojenec iz Sevnice: »Ves čas sem se nekako bal, slutil sem, da bi lahko jugoslovanska armada z oboroženo agresijo ogrozila samostojnost in suverenost Slovenije. Zdej, ko si je vojaška vrhuška v Beogradu zares privoščila to drago avanturo, mislim, da moramo odločno vztrajati pri sprejetih odločitvah. Bomo pač morali s še večjim zanosom zgraditi čvrste temelje našega gospodarstva, s tem pa tudi mlade države.«



MARIJA CUGELJ, upokojenka iz Trebnjega: »Vsekakor nam ne more biti vseeno, če bi ostali v samostojni in neodvisni Sloveniji brez tuje pomoči. Mislim predvsem na finančno pomoč, na tuja posojila, ki nam bodo zdaj še bolj močno potrebna, da bomo postavili naše gospodarstvo na bolj zdrave temelje. Sicer pa sem prepričana, da bi tudi brez te pomoči nekako zvožili. Zdej želimo, da bi šlo brez večjih žrtev.«

VINKO MAROLT, kmet iz Gornjih Kališ pri Ribnici: »Vsi smo upali, da bo po osamosvojitvi boljše, zato smo se na referendumu tudi tako odločili. Enkrat tudi bo boljše. Zdej bo bolj pregledno, koliko v resnici naredimo in veljamo in toliko bomo, upam, tudi imeli. Tujina ima predstavo le o celotni Jugoslaviji, ne pa tudi o posameznih delih, kar se pa zdaj spreminja. Upam, da nam zahodne države ne bodo delale toliko težav, kot so nam jih obetale pred osamosvojitvijo in posegom JA.«



DRAGO SIMONIŠEK, upokojenec iz Armeškega: »Po osamosvojitvi bo očitno šlo z vsem bolj na tesno. Morali bomo pridno delati, kot vedno. Ampak tudi vodstvo Slovenije bo moralo biti zelo iznajdljivo. V takih razmerah mora skrajno odgovorno delati, da bo izpolnjeno, kar so napovedovali. Če bomo v prihodnosti res samostojni, se bo videlo, kako gospodarimo. Potem se ne bo več dalo izgovarjati na napake drugih.«

SLAVKO PAIČ, obrtnik iz Krške vasi: »Mislim, da bomo morali zdaj vsi skrajno resno delati. Samo z delom se lahko prebijemo skozi vsesplošno krizo, ko se bodo tanki umaknili. Vlada bo verjetno imela težave, ko bo organizirala življenje in delo v novi državi. Osamosvojitve tu ob meji ne bo razdelila ljudi, saj so stiki med njimi trdni. S strani Hrvaške do Slovenije najbrž tudi ne bo gospodarske blokade, saj je z njo močno gospodarsko sodelovanje.«



Prebeg pogumno, a tvegano dejanje

V Metliki sorazmerno mirno — Most na Hrvaško še zaprt — Šest prebegov

METLIKA, nedelja. — V Metliki dopoldne ni bilo alarma za letalski napad, kljub temu pa je velika večina prebivalcev, ki so seveda budno spremljali poročila po radiu in televiziji, upoštevala navodila, kaj naj ukrenemo v primeru letalskega napada po preteku ultimata generalov iz Beograda. Večje panike ni bilo, nastalo pa je nekaj gneče po blokih, kjer so se prebivalci težko znašli v večnamenskih kletih, natrpanih z vso mogočo kramo. Kot primerno zaklonišče se je izkazala vinska klet, kamor delavci milice in civilne zaščite usmerjajo tiste, ki doma nimajo primerne zaklonišča.

Po preklicu letalskega napada se je v opustelo mesto vrnilo nekaj življenja. V skladu z napeto varnostno situacijo je okrepljena posadka metliške poli-

vendar v trgovinah z živili ni bilo nobene gneče. Prišli so predvsem tisti, ki so ugotovili, da jim za posebne razmere v primeru daljše prekinitve električnega toka manjkajo najnujnejše stvari, se pravi baterije za svetila in radijske sprejemnike ter žigalice za prižiganje sveč. Enega in drugega pa je že zmanjkalo, kar kaže, da so se nekateri s tem blagom založili v večjih količinah.

Zapeljali smo se do mejnega prehoda na Kolpi, kjer je most še vedno blokiran. Prehod je možen le peš. Nekaj prebivalcev z obeh strani je to možnost tudi izkoristilo. Obmejna postaja je bila videti neobjudena in nihče ni kontroliral mimoidočih, seveda pa je jasno, da nihče ni hodil tam v bližini neopazovan, samo da so bile budne oči stražarjev dobro skrite.

Slovenija Moja dežela.

Kdo bo povrnil škodo?

Obvestilo zavarovalnice Triglav, d.d.

1. Z napadom jugoslovanske armade je v Republiki Sloveniji dejansko nastalo vojno stanje. Že doslej je bilo uničeno premoženje velikih razsežnosti; na obeh vojskojočih se straneh in tudi med prebivalstvom že imamo prve žrtve v Sloveniji.

Prebivalci Slovenije se upravičeno sprašujejo, kdo in kako jim bo povrnil nastalo škodo.

2. Delavci Zavarovalnice Triglav — p.e. Novo mesto bomo vsem oškodovancem, ne glede na to, ali so zavarovani ali ne, pomagali tako, da jim bomo na njihovo željo ogleдали poškodovano premoženje, kot so npr. avtomobili in druga vozila, stavbe, infrastrukturni objekti, poljščine in ostalo, ter ocenili nastalo škodo, kar jim bo lahko služilo pri uveljavljanju povračila vojne škode. To bomo storili takoj oziroma čim bodo dovoljevale okoliščine.

3. Glede na to, da je marsikatera žrtev vojaških spopadov in uničeno premoženje zavarovano pri naši za-

varovalnici, dajemo tole obvestilo: Škodnih posledic vojnih dogodkov zavarovanje praviloma nikjer v svetu ne krije. Škoda so namreč tako velike, da jih ne more prevzeti nobena, še tako velika zavarovalnica. Za odškodovanje prizadetih je potrebna angažiranost celotne družbe, običajno celo mednarodne. Tem načelom sledi tudi naša zakonodaja, ki iz zavarovalnega kritja izključuje vse škodne primere, nastale zaradi vojnih dogodkov. Zato tudi Zavarovalnica Triglav teh škod ne krije.

Seveda pa bo Zavarovalnica Triglav plačnik za vse škodne primere, ki nastanejo v času vojne, pa niso v neposredni vzročni zvezi z vojnimi operacijami.

4. Oškodovance prosimo, da se za podrobnejše informacije obrnejo na najbližjo enoto Zavarovalnice Triglav.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d. PE NOVO MESTO

cijske postaje budno nadzirala tudi ves, seveda dokaj redek avtomobilski promet v Metliki in mimo nje. Komandir postaje Andrej Šenica je povedal, da je bila minula noč mirna. Poskrbelo so za šest vojakov, ki so prebežali iz jugoslovanske vojske na hrvaškem ozemlju. Vseh šest je slovenske narodnosti. Tri so

● METLIKA, ponedeljek zjutraj — Do sedaj je preko policijske postaje Metlika zapustilo svoje enote na področju sosednje Hrvaške že sedemnajst mladih slovenskih vojakov. Domala vsi so bili napoteni v domače okolje, trije, za katere pa je pot zaradi oddaljenosti do doma negotova, so se javili za služenje tukajšnji TO. Prav sedaj se pripravljajo za odhod domov trije mladi Novomeščani. Komandir postaje Andrej Šenica je povedal, da so že vzpostavili stike s hrvaško MUP, ki je obljubila, da bo pomagala slovenskim vojakom omogočiti varno pot od krajev služenja vojašnice do Metlike. Pravkar je prišel namreč klic iz nekega vojaškega skladišča na Hrvaškem. Večja skupina vojakov bi ga rada zapustila in sprašuje, kam naj se obrne. Metliški miličniki so jim svetovali, naj se obrnejo na MUP, ki jih bo napotil v Slovenijo.

takoj poslali naprej proti Novemu mestu, drugi pa so ostali v Beli krajini.

»Prebeg je zelo pogumno dejanje. Vojaki, ki so prišli preko Kolpe, so povedali, da je še veliko takih, ki bi radi zapustili jugoslovansko armado, a so vsi zelo strogo nadzorovani, zato je tako dejanje zelo tvegano,« je povedal komandir policijske postaje Metlika Andrej Šenica. T. J.



LE NAVIDEZEN MIR — Takoj ko je bila oznanjena prenehanje nevarnosti letalskega napada, so dvorišča pred metliškimi blokovi oživila. Otrokom res ne gre zameriti, da jim je več za sproščujočo igro z žogo kot pa za nerazumljive in nevarne igre, ki se jih gredo odrasli. (Foto: T. Jakš)

NI VRNITVE

KOČEVJE — »S poti, na katero smo krenili, ni povratka... zgroženi ugotavljamo, da se v nekaterih glavah tudi po zlomu realnega socializma v tej državi ni nič premaknilo. Za ohranitev svojih privilegijev in nadvlade nad drugimi narodi podpihujejo in mobilizirajo pod krinko nacionalne ogroženosti delce svojih narodov in potiskajo državo na rob državljanske vojne,« je med drugim poudaril v govoru na svečanosti ob dnevu osamosvojitve v Kočevju predsednik občinske skupščine Mihael Petrovič in kritično nadaljeval, da je nova oblast dodobra izkoristila Kočevsko, da je razkrila grehe starega režima, storila pa za Kočevsko ni nič.

Svečanost se je začela že ob 17. uri 26. junija z nastopom ansambla Mak, se nadaljevala s koncertom Delavske godbe Kočevje in njenih plesnih skupin ter mašo za domovino v župnijski cerkvi v Kočevju. Osrednja prireditev se je začela ob 21. uri, na njej pa je predsednik občinske skupščine Mihael Petrovič posadil Lipo, ki jo je nato blagoslovil dekan Božidar Metelko. Sledilo je potrkavanje in zvonjenje. V kulturnem programu je nastopil še cerkveni zbor Cantate Domino in Pevski zbor Svoboda Kočevje pod vodstvom Melite Vulc.



Bo drama v Mokronogu le končana?

Podoficir JA Grujević hudo ranil poveljnika posadke, prevzel komando in grozi s katastrofo

MOKRONOG — Ali bo Slovenija ob agresiji okupatorske JA poleg vseh žrtev doživela še katastrofo nesluštenih ekoloških, a tudi drugih razsežnosti? To se z veliko tesnobo v srcu sprašujejo zlasti ljudje, ki živijo v Mokronogu in njegovi okolici, potem ko je podoficir JA zagrozil, da bo spustil v zrak ogromna skladišča rezervo goriva, shranjenega ob vznožju Slančevega hriba in v okolici.

Tod naj bi JA hranila najmanj 1,2 milijona litrov bencina in nafte, poznavalci, med njimi tudi taki, ki so več let delali v teh skladiščih, bodisi kot redno zaposleni ali v rezervni sestavi JA, pa domnevajo, da je tod od 8 do 15 milijonov litrov kerozina in različnih drugih naftnih derivatov. Če bi prišlo do eksplozije, potem bi ta ogrožala območje kakih 10 km naokoli. Seveda pa moramo takoj pristaviti, da nihče še ne more oceniti, kaj bi to pomenilo za onesnaženje voda in zraka. V bližini omenjenih skladišč namreč teče potoka Jeseničica in Bistrica, ki se izliva v Mirno, ta pa bi lahko bila tudi neposredno ogrožena.

Vse te skrbi bi bile seveda odveč, ako bi bil možen razumen dogovor s starejšim vodnikom Dragomirjem Grujevićem, ki je nasilno prevzel oblast v svoje roke potem, ko je že kazalo, da se je posadka JA, ki varuje omenjena skladišča pri Mokronogu, s slovenskimi teritorialci že dogovorila, kdo bi hotel prestopiti k njim, kdo oditi domov in kdo ostati v postojanki. Poveljnika posadke, kapetana Branimirja Furlana iz Mokronoga, je Grujević, po narodnosti Srb, po teh dogovorih zvečer v vojašnici

hudo ranil. Furlanu je uspelo, da se je prebil iz postojanke, kjer so ga naši miličniki pričakali in ga brž odpeljali v novomeško bolnišnico. Grujević je potem še tiste vojake, ki so bili v civilnih oblekah in so hoteli iz postojanke, hotel prisiliti, da bi ostali. Prišlo je do hudega spora med oboroženimi vojniki in samozanimim poveljnikom. Po nekaterih govorih naj bi bil tedaj Grujević ustrelil enega vojaka, dejstvo pa je, da je 10 vojakov slovenske narodnosti, od skupno 45-članske posadke, zdaj že zunanaj ograje postojanke od skladišč, na varnem.

Ko smo med ljudmi preverjali, kdo je pravzaprav Grujević, ki skuša ustrahovati (tudi svoje dovčerajsnje sodelavce, sosedne in znanke) z raznimi ultimati slovenski vojski, od tistega, naj bi omogočili prehod oklepnikom, ki so jih zastavili pri Medvedjku, pa, da naj omogočijo njegovi družini varen umik, mu priskrbijo hrane itd., ker bo sicer v nasprotju zažgal skladišča goriva, smo dobili presenetljivo ugodno podobo. Nič kaj skladno z njegovimi zmedenimi in grozilnimi izjavami po sloven-

• Med komaj verjetnimi novicami, ki pa je absolutno preverjena, je vest, da je dovčerajsnji starejši vodnik in po Kadijevecm ukazu današnji poročnik tehnične službe Dragomir Grujević, ki ogroža Mokronog, med pogajanjmi s TO ultimativno rekel, da skladišča goriv ne bo vrnil v zrak, če mu slovenske vojaške oblasti omogočijo, da gre v novomeško bolnišnico in tam usmrti svojega nadrejenega, kapitana Branimirja Furlana! Kot je znano, je Furlana, potem ko se je vsa mokronoška posadka dogovorila o predaji, odhodu domov ali ostanku v kasarni, v dimlje ustrelil ravno Grujević. (M. B.)

skem radiu v ponedeljek. Razumljivo je, da naši sobesedniki nečesto biti imenovani, kaj šele, da bi dovolili fotografiranje. Pri večini je prisoten strah pred »kosovci«, ki da ne izbirajo sredstev. Za

Grujevića pravi rezervist JA, ki mu je bil več let podrejen, da je bil kot starejši sicer pravi poklicni vojak, toda poslušni izvrševalec ukazov od zgoraj, torej, da bi bil pripravljen storiti vse, kar mu ukažejo njegovi nadrejeni. Se pravi, da bi tudi uničil skladišča, sebe, 34 vojakov in starešin, ki naj bi ostali z njim za ograjo postojanke, in še marsikaj. Bi pa tudi popustil, če bi mu njegovi nadrejeni v resnici ukazali, naj se umakne. Kako je z iskrenostjo in častjo JA, pa smo se v zadnjem času še posebej nazorno lahko prepričali, saj zlorabljajo oznake mednarodnega Rdečega križa za ugrabitve (primer Miloševića v Mariboru) ali pa celo streljajo iz helikopter-

jev s takimi oznakami na civiliste, kar se je primerilo v ponedeljek na Vrhniki, kjer je obležala hudo ranjena ženska. Simptomatična je tudi poteza, ko so iz novomeške garnizije poslali v vojaškem vozilu Grujeviću hrano in vodo, pri tem pa so hoteli v Mokronogu prethotopiti še pribor za miniranje, ki pa so ga naši varnostni organi ob pregledu vozila v Trebnjem k sreči odkrili. Komandant novomeške garnizije polkovnik Bogičević, ki je, mimogrede povedano, Grujevićev nadrejeni in je bil tudi vodja te nenavadno pisane ekspedicije, seveda naj ne imel z minerskim priborom nikakršne zveze.

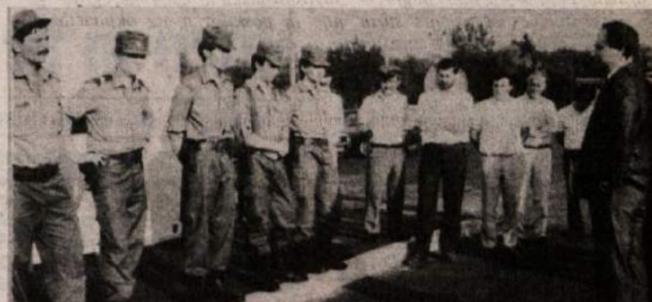
Tisti, ki Grujevića poznajo, pravijo, da je dovolj indoktriniran, da bi torej lahko od njega v službi pričakovali prav vse. V Mokronogu, kjer je doslej stanoval v bloku, skupaj s svojo ženo, tudi Srbkinjo, in dvema sinovoma, velja za družabnega, pridnega krajana. Kar dobro se je naučil slovensčine in se navzel tudi nekaj slovenskih navad, pogosto je kaj delal v tamkajšnji mehanični delavnici. Glasno je razmišljal o tem, da bi po treh letih, kolikor naj bi po prvotnih predvidevanjih slovenskih oblasti JA še ostala v naši samostojni državi, ostal v okolju, ki ga je tako lepo sprejelo in se je to dobro počutil. Ponosen je bil na starejšega sina N., odličnjaka v šoli, ravno v teh kritičnih dneh pa je mlajši sin preboleval koze. Je morebiti tudi ta tegoba še dodatno »pičila« Grujevića, da se je prelevil, kot pravijo, iz tolerantnega prebivalca njemu druge domovine v poslušno orodje vojaške vrhuške v Beogradu, ki mu niso mar življenja in svoboda ljudi?

Odgovor bo verjetno kmalu prišel, le upamo pa lahko, da bo končno zmagal razum, ne pa najbolj pritehne človekove strasti.

PAVEL PERC

VRTEC V DOMU STAREJŠIH

ŠMIHEL — Na izredne razmere so se že minuli četrtek temeljito pripravili tudi v Domu starejših občanov. Sklicali so sestane delavcev in oskrbovancev in jim povedali, kaj morajo storiti v primeru znakov za nevarnost. Postavili so štab akcije in že naslednji dan ob znaku za alarm izredno hitro spravili v zaklonišče doma skorajda vse oskrbovance, tudi najtežje bolnike. »Trideset jih je kljub temu ostalo na oddelku, saj niso želeli, da jih premestimo«, je po akciji povedala direktorica Lojzka Potrč. V vojnem času so v domu odprli tudi svoj vrtec, v katerem so otroci delavcev doma, saj morajo biti delavci v stalni pripravljenosti. Nekaj družin s kriznih območij pa so za ta čas nastanili kar v domu.



LE DOBER DAN MIRU — Prav v času, ko so v torek pretekli teden v Ljubljani razglasili Slovenijo za samostojno in neodvisno državo, so v Meliki, nedaleč od Kolpe, predali namenu obmejno kontrolno točko, eno od osemih na slovensko-hrvaški meji. Ob tem je domačim miličnikom, ki so jim priskočili na pomoč miličniki iz UNZ Kranj, načelnik UNZ Novo mesto Borut Likar (na fotografiji) dejal, naj nadzorujejo prehajanje osebnega, avtobusnega in tovarnega prometa selektivno, s pravo mero posluha ter omogočijo normalen prehod domačinom in prebivalcem, ki vsakodnevno prekorajajo mejo. Skratka, naj ne vplivajo negativno na pretok ljudi, blaga in idej. Sicer pa naj se, kar se tiče prehoda tujih vozil in tujcev, držijo vseh pravil, ki veljajo na mejnih prehodih. Hkrati se je zahvalil za hitro opravljeno delo meliški skupščini občine in izvršnemu svetu ter Cestnemu podjetju Novo mesto, saj so mejno kontrolno točko uredili le v nekaj dneh. Nihče pa takrat še slutil ni, da bodo morali le približno 30 ur po tem dogodku zaradi vdora jugoslovanske armade že zablokirati bližnji most čez Kolpo ter da bo šlo pri varovanju slovenske meje še kako zares. (Foto: M. B.-J.)

Nove slovenske zastave iz Novega mesta

NOVO MESTO — Ob proglasu samostojne Slovenije in po njej so po celi Sloveniji zavirale nove slovenske zastave. Marsikatera med njimi je bila narejena v Novem mestu, v firmi Matjaža Vodeba. Povpraševanje po slovenskih zastavah je še sedaj tako veliko, da v tej firmi nikakor ne morejo sprosti zalagati trgovin, čeprav delajo tako rekoč neprekinjeno.

Pravzaprav smo začeli zastave delati šele v sredo zjutraj, saj so novi slovenski grb, ki je tudi na zastavi, na skupščini sprejeli šele v ponedeljek. Ker smo že dalj časa v dobrih stikih tudi s poslancem Žagarjem iz komisije za državne simbole, smo takoj dobili fotokopijo novega grba naravnost z zastave, ki je visela v republiški skupščini, da smo lahko organizirali tiskanje grba, »je povedal Matjaž Vodeb, ki ima svojo delavnico v Dilančevi ulici v Novem mestu. »Že dalj časa dobro sodelujemo z mariborsko firmo Svila in skupaj smo razvili tehnološke postopke za proizvodnjo blaga za zastave. Naša slovenska trobojnica je namreč v enem kosu in ni sestita iz treh trakov bele, modre in rdeče barve. Gre za en sam trak, saj bi sicer zastavo po šivih vlekle skupaj. Tribarvni trak za zastavo je iz po-



NE MOREJO NAREDITI DOVOLJ ZASTAV — Pri kooperantih in v Vodebovi delavnici v Novem mestu ne morejo narediti toliko novih slovenskih zastav, da bi zadostili velikemu povpraševanju.

liamida, barve so obstojne, tako da zastava ne obledi in je tudi na pogled lepa in sijajna. »Slovenski grb, kot rečeno, sedaj tiskajo posebej, potem pa ga na vsako zastavo posebej našivajo. To vso stvar tudi precej zaplete in podraži, zato bomo kmalu, v kakšnih dveh tednih, tudi grb tiskali naravnost na zastave oziroma na trak,« obljublja Vodeb.

Slovenske zastave so velike 3, 2 in 1 meter in glede na dolžino tudi različno široke. Največje povpraševanje je seveda po »hišnih«, dvometrskih zastavah. »Proizvodnja je organizirana preko kooperantov in naredimo lahko kakih 100 zastav na dan, šlo bi jih pa tudi po 200 ali celo 300 na dan. A. B.

Šef proti železniški blokadi

Kljub nasprotovanju šefa sekcije Stipanovića so novomeški železničarji še pravi čas blokirali železniški prehod v Bršlino

NOVO MESTO — Tako kot večina pomembnih prometnih točk, kjer bi lahko ustavili ali preprečili premik sovražnikov ali njihov napad, je blokirani železniški prehod v Bršlino v Novem mestu. Ta prehod je še posebej pomembna in občutljiva točka, saj je tako rekoč v neposredni bližini bršlinske vojašnice. Prehod je sedaj trdno blokirani, saj ga zapirajo tako dva tovornjaka, eden s priklopnikom in naložen s hlodi, predvsem pa, kar je še posebej učinkovito, kompozicija kakih 10 tovornih vagonov, kar je tako rekoč neprehodna ovira. Železničarji novomeške postaje so se izvrstno izkazali, saj so to blokado postavili kljub ostremu nasprotovanju Antea Stipanovića, šefa novomeške sekcije za promet, se pravi najvišjega železniškega šefa na Dolenjskem.

Šef novomeške železniške postaje Marjan Primc je bil tistega kritičnega dne še na službeni poti na Madžarskem, vendar je obisk prekinil takoj, ko je zvedel, kaj se dogaja v domovini, in se je vrnil domov. Njegov namestnik ter vsi drugi odgovorni delavci pa so zaslužni, da je bila blokada postavljena kljub odločnemu nasprotovanju Stipanovića. »Bil je najbolj usodni trenutek, ko se je kolona vojaških transporterjev že premikala s Pogancev proti Novemu mestu,« so povedali ogorčeni železničarji. »Od teritorialne obrambe smo dobili navodilo, naj takoj zaščitimo železniški prehod v Bršlino in v Potočni vasi. Šef sekcije, ki je tudi komandant narodne zaščite za dolenjsko železniško območje, pa je hotel to preprečiti, češ da ni za postavitev barikade dobil navodila iz Ljubljane in nam zabrusil, da njemu lahko komandirajo samo iz republike,« so povzemali dogodke tistega usodnega

časa Primc, njegov pomočnik Režek in razporejevalec Koželj. Le energičnemu nastopu in nepopustljivemu ravnanju pomočnika šefa bršlinske železniške postaje, vlakovnih odpravnikov in železniških delavcev se lahko zahvalimo, da je bila barikada na prehodu še pravi čas postavljena. »Tako je ob 10.04 odpeljal vlak št. 3110, smo kljub nasprotovanju Stipanovića prehod blokirali tako, da smo na manipulativni tir pripeljali kakih 10 visokih odprtih tovornih vagonov. To je izredno učinkovita blokada, vsak vagon je težak 22 ton, speti skupaj so nepremakljivi, tudi če bi jih na kakšen način podrl, so visoki 2,5 metra in za oklepna vozila še vedno neprehodna ovira. Povedati je treba še to, da je nacionalna sestava zaposlenih na železnici zelo pestra, vendar so vsi naši delavci, Slovenci, Bosanci, Srbi, pri postavljanju barikade in pri vseh drugih delih pokazali izredno pri-

zadevnost,« jih pohvalijo njihovi predpostavljeni.

Milo rečeno nerazumljivo ravnanje šefa sekcije Stipanovića se je nadaljevalo tudi kasneje. V petek, ko je prišel šef postaje Primc na delo, so se miličniki in teritorialci tako in tako obračali samo še nanj. Kljub temu je Primc šefa sekcije vprašal, če je ponoči potrebno na postaji dežurstvo, pa mu je ta odvrnil, da ne. Primc je kljub temu ostal na postaji celo noč. Nasploh so se železničarji ves čas



POSTELJA POD KOSTANJEM — Teritorialci, miličniki in drugi branilci svobode in neodvisnosti naše domovine in države Slovenije, v glavnem mladi fantje, ne spijo tudi po cele noči. Brž ko mine nevarnost ali jih na položajih zamenjajo kolegi, si poiščejo koticček za počitek. Tale mladenič si je »posteljo« našel kar pod kostanjem ob barikadi čez železniški prehod v Bršlino in v sončnem dnevu mirno zaspal. (Foto: A. B.)

obnašali zelo odgovorno. Ob alarmu za nevarnost zračnega napada so v Mirni Peči ustavili poln potniški vlak, kakih 200 čakajočih potnikov na novomeški postaji pa so napolnili v bližnji tunel, kamor so se umaknili tudi železničarji. Glede na to, da je pretila nevarnost zračnega napada in da lahko od okupatorske vojske pričakujemo vse, so hoteli imeti torbice s priborom za prvo pomoč in osebno zaščito, vključno s plinskimi maskami. Šef sekcije Stipanović jim ni dovolil, da bi iz skladišča vzeli ta pribor. Tako se je to zavleklo od enih do štirih popoldne in so pribor dobili šele, ko so se obrnili na miličnike in teritorialce.

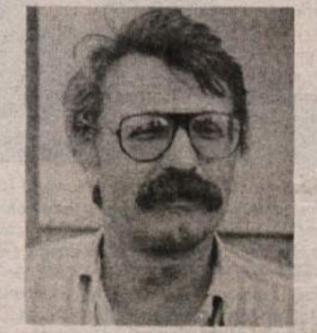
Že prej, v petek zjutraj, pa so železničarji spet mimo šefa sekcije in proti njegovi volji v dogovoru s teritorialci postavili vagono tudi na tiru proti Straži, da so tako zakrili pogled na blokado s strehe bližnjega garnizona, kjer so bili razmeščeni ostrostranci. »Tukaj jaz komandiram!« se je drl Stipanović in vpil na Primca, če ve, kakšen je postopek. »Mi vemo, kakšna je naša dolžnost!« mu je v imenu vseh odgovoril Primc. A. B.

RANJENA TERITORIALCA

RIBNICA — O pogovori s predstavnikoma vojaške enote v Ribnici je povedal isto tudi predsednik občinske skupščine Ribnica Franc Mihalič, ki je tudi sodeloval v njih. Potrdil je, da je o razmerah pri nas obvestil župana pobratene občine Arcevia v Italiji, da bi v svojih in italijanskih sredstvih obveščanje zagotovili pravilno obveščanje o razmerah pri nas, s čimer bi nam najbolj pomagali. Povedal je še, da so občani vzeli alarm za letalski napad v nedeljo dopoldne resno in se disciplinirano ter mirno umaknili v zgrajena zaklonišča in v naravnata zaklonišča (kraške jame). Pri odgovornem za vojaške zadeve pa smo zvedeli, da v glavnem drži vse tisto, kar je bilo povedano o boju v Ribnici v petek popoldne, ko sta bila ranjena dva pripadnika teritorialce, in da so bili ranjeni tudi na strani JA. Ranjena TO sta Roman Lunder in Miran Tropa.

Novinarjeva zgodba o človečnosti

NOVO MESTO — Razen vojakov novinarji verjetno najbolj neposredno doživljajo vojno in vse njene strahote. Včasih morda celo bolj kot vojaki, kajti vidijo veliko in opazujejo zelo pozorno. Eden takih je tudi Marjan Bauer, do pred kratkim novinar Dolenjskega lista in urednik njegove Priloge, sedaj pa novinar in komentator Dela. Marjan oziroma Miši, kot mu pravimo prijatelji, se je tudi v teh groznih dogodkih ob brezobzirnem napadu okupacijske vojske na Slovenijo izkazal kot profesionalac v vseh pogledih. Zraven je povsod, kjer se na našem območju kaj pomembnega ali usodnega dogaja, je izvrstno informiran, iznajdljiv in ne nazadnje tudi pogumen. To je ena od njegovih zgodb iz te vojne, o kateri je točno in hitro poročal, kot človeka pa ga je močno pretresla, a tudi opogumila.



»Pri Medvedjku, kjer je bila ujeta kolona oklepnih vozil okupatorske vojske, sem bil najprej med napadom naše teritorialne obrambe in potem, ko so teritorialce napadli migi in jastrebi jugoslovanske vojske. Po drugem letalskem napadu je kazalo, da se je stanje umirilo in da bo na tem bojišču prišlo do ustavitve ognja,« pripoveduje Marjan. Ker je moral tudi poročati za svoj časopis, je šel nazaj v Novo mesto. Popoldne pa so šla po ranjene okupatorjeve vojske pri Medvedjku dva ali tri civilna reševalna vozila in eno vojaško. Koloni reševalnih vozil sta se pridružila še avtomobil, v katerem sta bila novinar in smalec TV Slovenija Goran Rovani in Mirko Vesel, ter Marjan Bauer s svojim avtom.

dogovorjeno, da v času reševalne akcije ne bodo napadli!« je vzkliknil eden od njih, komandant oklepne kolone pa je samo zaukazal: »Zatvorite poklopce!« Oni so se zaprli v oklepne, svoje ranjene vojske pa mirno pustili. Za ranjene so skrbeli izključno novomeški civilni reševalci. »Vse se je dogajalo bliskovito hitro. Ko sem zagledal dva aviona, sem opazil iz vsakega po dva plamena in v istem hipu je v pobočje kakih 10 metrov nad mano treščila raketa. Ker se malo spoznam na ta reči, sem vedel, da bo sta aviona obrnila in nazaj grede mitraljirala, nato pa znova napadla, zato sem se, da bi bil varen, hotel pomakniti bliže k poveljniškemu oklepniku. V tem pa je kolega Rovani zakričal: Bežimo! in smo se pognali proti avtom. Res sta se aviona po obratu vrnila in mitraljirala in videl sem, da smo v osi mitraljiranja. Pognal sem na vso moč, za mano še televizijca, z avtomobilom smo vozili čez z letalskim mitraljevom okleščene veje dreves. In v tem peklu so civilni reševalci naložili in prenesli štiri ranjene vojske do svojih vozil. To je več kot neverjeten pogum in predanost poklicu. To je, z eno besedo rečeno, človečnost. In ni je sile na tem svetu, ki bi premagala tako človečnost!«

Na begu iz pekla pri Medvedjku je Marjan z avtom zletel s ceste, avto razbil, on pa srečno ostal nepoškodovan. Takoj ko je prišel v Novo mesto, je napisal poročilo za svoj časopis, potem pa je šel v novomeško bolnišnico pogledat, kako je s štirimi ranjenimi vojniki iz Medvedjke. »Vsi so zunaj življenjske nevarnosti in zanje je izvrstno poskrbljeno.« A. BARTEJL

Okoli barikade do carine

Šef novomeške carinske izpostave Janez Terček je večkrat ostro zabrusil prošnjo, naj bi carinik prišel cariniti v tovarno

NOVO MESTO — Zaradi blokade ni mogel tovornjak kontejner, naložen s 40.000 metri blaga za Ameriko iz Novoteksa do carinske izpostave, gospod šef te carinske izpostave Janez Terček pa ni hotel niti slišati, da bi carinik šel do nekaj sto metrov oddaljene tovarne in vso stvar opravil tam. Tako so namreč tisti dan, v četrtek, 27. junija, ko je bila Slovenija že napadena, delali drugje.

Izvoz blaga v Ameriko je za Novoteksa stalen posel in je tako novomeškim carinikom dobro znan. Velik kamion kontejner je prišel v Novoteksa že dan prej, v sredo, seveda še brez težav. Naslednji dan, ko je šlo za naložiti 40.000 metri blaga, pa je bil že ujet zaradi blokade železniškega vozniškega odpravljal po cesti čez Mirno prehod v Bršlino. A vse bi še šlo, saj bi se šel v Trebnje in se nekako prebil do v Antwerpen, kjer naj bi blago naložili na ladjo za Ameriko. Zato so šli iz Novoteksa na novomeško carinsko izpostavo do šefa Novoteksa in tam opravil svoj posel. Terček je sicer vsem, ki se po službeni dolžnosti ukvarjajo z izvozom ali uvozom, znan kot nepopustljiv birokrat in dlakocepec, bo v teh težkih razmerah dal urediti, da bo carinik prišel tistih nekaj sto metrov in tako Novoteksa in šoferja rešil hudih skrbi. Pa so se ustili.

vanja za njihovo stisko zagotovili, da bi kamione pred železniškim prehodom umaknili in spustili belgijski kamion skozi, ne morejo pa umakniti spete kompozicije desetih tovornih vagonov. Še enkrat so iz Novoteksa poklicali gospoda šefa Terčka in mu razložili, kako stvari stoji. »Kaj pa mislijo, da bodo dosegli s temi vagoni. En tank pride in bo vse to zmečkal. Kaj niste videli na TV, kaj je bilo na Vrhniki? Jih bo že pamet srečala.« In še enkrat je zabrusil prošnjo, naj bi carinili v Novoteksu. Ne in ne!

Po tem so šli s šoferjem z osebnim avtom čez Žabjak in po ozki in strmi poti skozi železniški prehod pri Potočni vasi pogledati, če bi s kamionom lahko prišli do carinarnice v Bučni vasi tam okoli. Čeprav je bilo zelo tvegano, se je Belgijec odločil, da bo šel. Pri šefu carinske izpostave Terčku je, to vsi vedo, red tak, da moraš do polдне dostaviti papirje, kamion za carinjenje pa mora biti pri njem do enih popoldne, sicer ni s carinjenjem nič. Papirje so mu prejšnji četrtek dostavili do polдне, tovornjak pa ni prišel do enih, ker je za par kilometrov dolgo pot od Novoteksa skozi Potočno vas do carinarnice potreboval več kot uro vožnje. Še prej so Terčka iz Novoteksa klicali in lepo prosili, če bi lahko kamion počakali 15 minut. »Veste kaj je red?« se je odrezal gospod šef, a se le omečal in obljubil, da bo zamižal na eno oko in malo počakal, vendar ne predolgo. Pomislite: kamion je prišel 20 minut čez eno in gospod šef Terček je kljub tej grozovitosti zamudil dovolil, da ga ocarinijo. Kaj ni to ganljivo? Kakšna požrtvovalnost, kakšno razdajanje, zgled altruizma in patriotske predanosti!

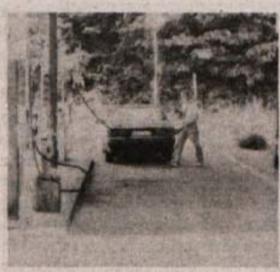
Bo res treba tiste, ki postavljajo te smešne barikade, ki tako jezijo gospoda šefa carinske izpostave Terčka, na trdo prijeto. A. B.

Bencina dovolj

Le prve tri dni povečana prodaja bencina, sedaj pa ga prodajo celo manj kot običajno

NOVO MESTO — Na bencinskih črpalkah so prve dni napada okupacijske vojske na Slovenijo res zabeležili večjo prodajo bencina kot običajno, vendar se je prodaja bencina že po dveh, treh dneh spet normalizirala.

»V sredo, četrtek in petek so bile na naši črpalki daljše vrste kot sicer, ljudje so se očito zbal, da bo zmanjkalo bencina in so si hoteli napolniti avtomobilske rezervoarje,« je povedal Jože Zupančič, uslužbenec na Petrolovi črpalki v Bršljini v Novem mestu. »V teh treh dneh smo prodali po 19 do 20 tisoč litrov super bencina na dan, običajna dnevna prodaja pa se suče med 9



PRAZNA ČRPALKA — Na Petrolovi črpalki v Bršljini je dovolj bencina in nobene gneče.

in 10 tisoč litrov. Vozila so na bencin čakala v dveh vrstah, vendar kolona ni nikoli stala na cesti. »Bencinska mrzlica« pa je bila povsem nepotrebna, saj bencina ni zmanjkalo, vseskozi so bili in so še dobro zalozeni. »Res pa ni petroleja, vendar ga ni že dalj časa, ne le sedaj.« Nazadnje so bencin na bršljijsko črpalko pripeljali iz Bosanskega Broda, dobivajo pa ga tudi od druge.

Že v soboto se je prodaja bencina na tej črpalki zmanjšala pod normalno, v nedeljo je bila ta črpalka tako kot ob vseh drugih nedeljah zaprta, v ponedeljek pa skorajda ni bilo prometa. Le sem in tja je na črpalko pripeljal kak avto. »Ljudje so napolnili bencinske rezervoarje, v soboto in nedeljo so bili v glavnem doma in nimajo potrebe po bencinu,« to komentira Zupančič.



Jože Zupančič

Gospodarska škoda bo ogromna

V podjetjih še delajo, kar se da normalno — Blokada ustavile izvoz — Strah pred posredno škodo, če bodo negotove vojne razmere trajale dlje časa

NOVO MESTO — Samostojnost in suverenost mlade slovenske države je močno povezana z njeno gospodarsko močjo. Slovenci že prislovično veljajo za priden narod in tudi v sedanjih vojnih razmerah skušajo v podjetjih delati, kar se da normalno. Seveda blokade cest in mejnih prehodov normalno delo močno otežujejo, tudi izvoz in uvoz je praktično zastal. Že zdaj je jasno, da bo neposredna škoda vojne agresije na Slovenijo ogromna, verjetno pa tudi posredna.

Po besedah namestnika generalnega direktorja Slavka Plavca so v novomeški Krki v začetku tega tedna delali v glavnem še normalno, le v Izolacijah, ki so v bližini vojašnice in barikad, je bila proizvodnja že omejena. Sicer je vsa proizvodnja tekla z 20 odstotkov manjšimi kapacitetami, saj bodo tudi prodaje padle, zaradi blokade pa so otežkočene dobave. Zaposleni so zelo disciplinirani pri prihodih na delo, prihajajo, če le kako morejo, celo tisti, ki naj bi sicer imeli dopust. Vsi izvozni posli so se ustavili, v ponedeljek je na sprositve meje v tovarni naloženih čakalo šest tovornjakov izdelkov za Sovjetsko zvezo, Poljsko in Češko. Krkina zdravilišča, ki so bila polno zasedena, je že v prvih dneh agresije do ponedeljka zapustila večina gostov. Tudi s polno zasedenostjo, ki so jo imeli zagotovljeno do konca septembra, kaj slabo kaže. Škoda, neposredna in posredna, bo zaradi agresije ogromna.

V Labodu so po poprejšnjem načrtu z zaključkom sezone od ponedeljka na kolektivnem dopustu. Blago so kupcem prek južne meje odpremi že pred 14 dnevi, za tuje partnerje imajo pripravljene kemičnih sredstev ipd.), orodje za reševanje samega sebe izpod ruševin. Urejena zaklonska ščitja pred mehničnimi učinki, toplotnim udarom in kemičnimi delovanji, le prezačevalne filtre je potrebno nastaviti.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.

V Labodu so po poprejšnjem načrtu z zaključkom sezone od ponedeljka na kolektivnem dopustu. Blago so kupcem prek južne meje odpremi že pred 14 dnevi, za tuje partnerje imajo pripravljene kemičnih sredstev ipd.), orodje za reševanje samega sebe izpod ruševin. Urejena zaklonska ščitja pred mehničnimi učinki, toplotnim udarom in kemičnimi delovanji, le prezačevalne filtre je potrebno nastaviti.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.

Bela krajina mirna, a budna

V Beli krajini so v polni pripravljenosti

ČRNOMELJ, METLIKA — V Črnomlju je bila v nedeljo izredna seja izvršnega sveta, na kateri so obravnavali preskrbo občanov in cene ter apelirali na tržnega inšpektorja, naj budno spremlja trg, posebno pa naj bil pozoren na dobre sosedskih dobričkarjev. Sicer pa je preskrba v občini normalna. V ponedeljek so dobili obvestilo, da ni plina, in ga posredovali ministrstvu za tržišče. Omejitve pri nakupih ni, a tudi panike ne. Izvršni svet opozarja, naj občani, takoj ko opazijo, da kje česa primanjkuje, na to opozorijo oddelek za družbeni razvoj pri skupščini občine. Delovni čas prodajalcev je normalen kot doslej. V podjetjih je IS apeliral, naj delajo normalno, o nevarnostih bodo pravočasno obveščeni, sicer pa naj sami ocenijo, kakšne so možnosti za normalno delo glede na dobavo materiala, odkupa izdelkov in prevozov delavcev na delo in z dela. V večini primerov so po podatkih, ki smo jih dobili v ponedeljek popoldne, delali normalno. Prav tako je

potekal normalen promet po občini razen na mostovih, kjer so blokade. Toda tudi tam so organizirali prevoz tako, da ljudje le prestopijo z enega avtobusa na drugega. Tudi v vrtcih delajo normalno. Predstavniki strank pa so spomnili ljudi na dobre sosedskih dobričkarjev. Sicer pa je preskrba v občini normalna. V ponedeljek so dobili obvestilo, da ni plina, in ga posredovali ministrstvu za tržišče. Omejitve pri nakupih ni, a tudi panike ne. Izvršni svet opozarja, naj občani, takoj ko opazijo, da kje česa primanjkuje, na to opozorijo oddelek za družbeni razvoj pri skupščini občine. Delovni čas prodajalcev je normalen kot doslej. V podjetjih je IS apeliral, naj delajo normalno, o nevarnostih bodo pravočasno obveščeni, sicer pa naj sami ocenijo, kakšne so možnosti za normalno delo glede na dobavo materiala, odkupa izdelkov in prevozov delavcev na delo in z dela. V večini primerov so po podatkih, ki smo jih dobili v ponedeljek popoldne, delali normalno. Prav tako je

se dogovorili, vprašanje pa je, kako bodo tuji partnerji reagirali na dogajanje pri nas.

Jasno je, da je vojna prinesla težave tudi drugim podjetjem, bodisi zaradi prometnih težav z dobavami, pa tudi zaradi »vpoklica« tako vozil in mehanizacij kot določenega števila delavcev. V Novomeški občini je bilo še v prvih

• Že v petek, 28. junija, so v novomeškem Labodu prejeli teleks podpore od svojega dolgoletnega partnerja, firme Erlo Nordhorn iz ZRN. »Z vsem srcem spremljamo razmere in v popolnosti sočustvujemo z vami ob dogodkih v Sloveniji in Hrvaški. Z največjim občudovanjem in s polnim spoštovanjem doživljamo vaše napore za neodvisnost in avtonomijo. Z vami in vašimi sodelavci upamo, da se bodo vaši cilji z dogovarjanjem. Tudi mi smo presenečeni nad dosedanjimi stališči mnogih zahodnih politikov. Mislimo pa, da se bodo ta s spoznanjem vaših demokratičnih težav in namero za blaginjo v Sloveniji in Hrvaški spremenila. Erfo stoji ob strani vam in vašim sodelavcem... Upamo na takojšnji mir v vaši državi in doseg vaših ciljev...« Podobne izraze solidarnosti in podpore so v Labodu prejeli tudi od holandskega partnerja, firme Melke, ter od firm Sommerman in Jobis iz ZRN.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

dneh tega tedna na cestah stalno okrog 20 cestnih zapor, tako da je tudi cestni politički promet zelo moten, a se prilagaja, nad njim pa bdi stalna dežurna služba. Še najmanj težav je v železniškem prometu.

Hitro in brez panike v zaklonišča

Imejte pripravljeno vse potrebno, poslušajte poročila, vzemite alarm resno

NOVO MESTO — V zadnjem tednu, kar se Slovenija sooča z vojno agresijo JA, se je prebivalstvo večine slovenskih krajev že moralo umakniti na varno v zaklonišča oz. se drugače zakloniti. Do sedaj so tako v glavnem odpravljene pomanjkljivosti, ki so se pokazale ob prvi uporabi javnih zaklonišč. Mnoga so bila zaklenjena, ključev pa ni bilo pri roki, v nekaterih je bilo polno skladiščene robe, ki se je ni dalo takoj izprazniti, pokazalo pa se je tudi, da ljudje ne vedo, kje imajo najbližjo možnost zaklona.

Lokacije zaklonišč v novomeški občini in širši Dolenjski so že nekajkrat sporočili po novomeškem radiu Studio D. Okvirno bi lahko rekli, da so javna zaklonišča po vseh novjših blokovskih naseljih, šolah, trgovinah, v Novem mestu na primer tudi v banki, zavarovalnici, SDK, muzeju, hotelu Metropol, po

tovarnah, novjših vrtcih, javno zaklonišče pri sodišču itd. Glede na to, da se v času alarma za nevarnost zračnega napada ljudje telefonirajo okrog, kam je šel denar za zaklonišča, namesto da bi se zaklonili, velja prenesti opozorila strokovnjakov, da mora imeti praktično vsaka hiša, zgrajena po letu 1950, tak prostor, ki lahko služi kot zaklon pred zračnim napadom. Dobro bi bilo, da zdaj, ko je jasno, da gre zares, pravočasno ugotovite, kam se boste zaklonili v primeru nevarnosti. Podatke imajo na štabih civilne zaštite v krajevnih skupnostih in seveda tudi v občinskih štabih. Z njimi se je treba pogovoriti tudi o odpravi še morebitnih napak v zakloniščih.

Na kratko velja še enkrat opozoriti, kako se obnašati v primeru alarma za nevarnost zračnega napada. Seveda imate zdaj že pripravljeno najnujnejše: rezervna oblačila, odev, nekaj hrane in predvsem vode, svetila, zdravila, ki jih jemljete, dokumente, vrednostne papirje, tudi radio, seveda na baterije, je dobrodošel. Poslušanje radijskih poročil je v teh časih sploh priporočljivo, tudi zunanaj, posebno, ker vse sirene ne delujejo, kot je treba in je treba upoštevati še druga opozorila.

Ko se oglasi alarm — zavijajoč zvok sirene, ki traja 60 sekund —, je treba po najbližji poti hitro in brez panike v zaklonišča ali zaklonilnik (ustrezno zavarovani kletni prostori). V zaklonilnikih je dobro imeti s seboj tudi ogrinjala, zaščitno masko (oz. vsaj krpe za zaščito odkritih delov telesa v primeru uporabe

kemičnih sredstev ipd.), orodje za reševanje samega sebe izpod ruševin. Urejena zaklonska ščitja pred mehničnimi učinki, toplotnim udarom in kemičnimi delovanji, le prezačevalne filtre je potrebno nastaviti.

V zaklonišču si mora vsak poiskati svoj prostor in se kar najmanj gibati. Družine naj bodo skupaj, starši morajo paziti na otroke, zdravi morajo poskrbeti za bolne, ostarele, paničarje je treba razporediti med umirjene ljudi. Ko je zaklonska polna, morata biti vhod in zasilni izhod zaprta. Pri odprtih vratih čakati, ali kaj bo ali ne, ne gre! Še nekaj: kakorkoli je težko, bodite veseli, če ste se umaknili »zastonj«. Bolje je, da je stokrat »lažni« alarm, kot pa, da bi bil enkrat pravi! Konec nevarnosti označi enakomeren zvok sirene, ki traja 60 sekund.



ZA BODOČE GENERACIJE — Premnogi so, a bog ne daj, da bi še kdo, v zadnjih dneh dal svoja življenja za samostojno in neodvisno Republiko Slovenijo. Bodo vsaj naši otroci uživali mir in svobodo v mejah domovine, ki jo sedaj prvič v zgodovini označuje jasni in nedvoumni napis Republika Slovenija? Na mejnem prehodu v Metliki takšna tabla stoji od torika, 25. junija.

UJETI SREDI TRGA — V času premirja v noči iz petka na soboto, so pripadniki policije prav v središču Novega mesta v soboto zjutraj ustavili vojaško vozilo s štirimi oboroženimi vojaki. Predno so jih odpeljali na postajo milice, je bilo še nekaj pokanja. Na razplet čakajo v novomeškem zaporu. (Foto: J. P.)



ŽUPNIJSKA SLOVESNOST — Ob dnevu proglasitve slovenske državnosti na Glavnem trgu v Novem mestu ni bilo posebnega slavlja. Zaigrala je godba, zaplapolala slovenska zastava in posadili so dve lipi. Dogodku je prisostvovalo nekaj deset mimoidočih. Zato pa je bilo bolj slovesno pred župnijsko cerkvijo Sv. Lenarta. Ob množici vernikov se je začelo s slovesno mašo za domovino s sodelovanjem obeh župnijskih zborov in nadaljevalo pred cerkvijo z nastopom godbe in govorom župana Marjana Dvornika. V spomin na veliki dogodek so na vrtu pred cerkvijo zasadili lipo, in sicer je to opravil starosta župnije 91-letni Jože Lajbk. Po uradnem delu so se v pesmi in družanju zadržali krepko čez polnoč. (Foto: J. Pavlin)



KRES ZA NEODVISNOST — Po belokranjskih hribčkih je pretekli teden v sredo zvečer zagorelo kar nekaj kresov. Gotovo je bilo najbolj veselo v jurjevski dragi sredi Črnomlju, kjer so imeli ob razglasitvi samostojne in neodvisne Slovenije pravo ljudsko rajanje vse do jutranjih ur. Manj veselo, kot bi se med ljudmi čutila napetost ob premiku oklepnih vozil JA na slovensko mejo, pa zato nič manj slovesno, je bilo na Veselici nad Metliko (na fotografiji), kjer se je, gotovo tudi zaradi slabše obveščeniosti, zbralo manj ljudi. Kres pa je bil kljub temu veličasten. (Foto: M. B.-J.)

OBLAST — Novomeška občinska vlada že od petka deluje v ožji operativni sestavi. Sestanjejo se dvakrat dnevno, da pregledajo razmere v občini, na občini je uvedeno tudi 24-urno dežurstvo. O dopustih odločajo predstojniki, za manj stabilne je celo bolje, da so doma. 4. julij je za občinsko upravo kljub prazniku delovni dan. Občane pa vlada stalno opozarja (po v takih razmerah zares neprecenljivo vrednem lokalnem radiu), naj se držijo čimbolj doma, naj svojih življenj po nepotrebnem ne izpostavljajo.

VODA — Oskrba z vodo je v občini še normalna, vitalni vodooskrbni objekti so varovani. Analize vzorcev vode opravljajo vsak dan. V glavnem normalen je v občini tudi odvoz odpadkov, nočnega čiščenja ulic pa ni.

PRESKRBA — Še vedno poteka dokaj dobro, občinskih blagovnih rezerv še niso načeli. Največji problem so dovozi. Sekretariat za družbeni razvoj s trgovskimi organizacijami dela nove načrte preskrbovanja z vsemi življenjskimi artikli, ki doslej niso bili potrebni (rezervna glavna živina, oskrba z mlekom itd.).

VRTCI — V občini delajo vsi vrtci razen Novoteksovega, vendar v zmanjšanem obsegu, saj so starši upoštevali nasvete in v večji meri varstvo otrok uredili drugače. Vrtec na Drski II, ki ima tudi zaklonske, dela do 22. ure, po potrebi pa ne glede na število otrok deluje vso noč. V varstvo sprejmejo tudi otroke, ki so že v šoli, da ne bi bili v tih razmerah prepuščeni sebi.

KOLONIJA — Otroci, ki so v koloniji v Fazu pri Portorožu in na zdravljenju na Debelem rtiču se počutijo dobro. Če ne bi bilo radia, skoraj ne bi vedeli, da je vojna. Domov se vračajo po načrtu, novih skupin pa na letovanje ne bodo poslali. Občinski odbor RK sicer redno opravlja svoje dejavnosti, uvedeno ima tudi popoldansko dežurstvo.

POŠTA — V vsem poštnem prometu so zastoji, telefon je preobremenjen, dostava poštnih pošilk otežena. Zaradi cestnih blokad se pri pošiljanju poslužbe železnice. Še sreča, da je postojen manj. V vseh 10 novomeških poštnih nabiralnikih so v nedeljo zvečer pobrali skupaj 14 pisem.

PARKIRNINA — Eni se vztrajno delajo, kot da je pri nas vse normalno, kot da se umazana vojna agresija JA ne dogaja nam. Kako sicer razumeti, da prestrašenim ljudem, ki nakupujejo najnujnejše, na novomeškem Glavnem trgu še kar rinejo pod nos listke za plačilo parkirnine?

PRIDITE V SOBOTO ZVEČER V GRAD!

METLIKA — Prva prireditelj metliškega kulturnega podjetja pod naslovom »Pridi zvečer v grad«, torej predstavitev pesniške zbirke Marjanca Kočevar, ki je bila napovedana za pretekli petek, je iz zračnih razlogov odpadla. Zato pa bodo, če se bodo razmere kolikor toliko uredile, v soboto, 6. julija, ob 20.30 na grajskem dvorišču nastop igralca Željka Konigskechta iz zagrebškega satiričnega gledališča Jazavac. Predstavil se bo s svojo monodramo »Aplavž žalostnega prevaranta«, ki je zadnjega pol leta tudi hit tega gledališča.

Sprehod po Metliki

OKUPACIJSKA DOGAJANJA se do dobra pretresa tudi Metliko: ljudje so bili ogroženi, pretreseni, a tudi prestrašeni. Predvsem se je to pokazalo pri večjih nakupih živil, sveč, baterij, plina in drugih potrebščin. Ljudje so ostajali večinoma doma, spremljali so radijska in televizijska poročila, na bencinski črpalki so se osredotočili z gorivom, k vsemu temu pa so dobili še novice, ki so jih prinašali pogumnejši hrvaške strani Kolpe. Vmes je bilo veliko pretiravanje in netočnosti, kar pa ni povzročilo omembe vredne panike.

28. JUNIJA POPOLDNE sta mabala na Škarpi blizu Mladinske knjige fanta, ki sta povedala, da sta zapustila Jugoslovansko armado in bi se rada vrnila domov v Idrijo oziroma v Ljubljano. Okrog njih zbrani Metličani so jima lahko pomagali samo z nasveti, naj potujeta z vlakom, saj je bila cesta čez Gorjanec neprevozna zaradi postavljene barikade. Fanta sta bila vidno utrujena, vendar hkrati tudi srečna, da sta se znašla med »svojimi« ljudmi.

V OKUPACIJSKIH DNEH se je stal tudi izvršni svet metliške občinske skupščine, vendar za zelo kratek čas. Po sežeti informaciji o stanju v občini in zavsi so delegati odšli opravljati vsak svoje delo. To je bil gotovo najkrajši sestanek metliške vlade od izvolitve, zato je bilo še štati, da bi veljalo v bodoče dolžno sestanki, ka posnemati.

PO SVOJE SO DOŽIVLJALI OKUPACIJO JUGOSLOVANSKE armade otroci, za katere je bil to prvotno domašje, dek, ki je razgalil njihovo domašje. Kljub temu pa je bilo tudi pri njih čutiti skrbljenost, saj so nenehno spraševali, če bo vojna.



Jana Gašperič

stovoljno. »Sicer pa lahko dobijo ljudje pri meni tudi dvojnik, če so opravili preizkus znanja o ravnanju ob prometni nezgodi, ki je predpisan za voznike prometnih vozil, a so izkaznico izgubili. Imam seznam med kandidatom od leta 1977. Tistim pa, ki imajo medicinsko izobrazbo ali so opravili 80-urni tečaj, na osnovi potrdila izdam izkaznico,« pravi Jana in dodaja, da je cena izpitni, ki vsebuje ustni in pismeni del, 250 din. Ta denar je tudi pomemben dohodek občinski organiz

ZAKLONIŠČA — Pravijo, da nobena stvar ni tako slaba, da ne bi bila za nekaj dobra. Težko je reči, da je v vojni sploh kaj dobrega. Nekaj pa se je ob alarmu za zračni napad le pokazalo, če bi Belokranjci temeljiteje pogledali okrog sebe, kam bi se lahko skrili in če drugo ne, pospravili vsaj kakšno klet.

REGIJA — Čeprav zamisel o Beli krajini regiji ni slaba, saj si želijo na ta način Belokranjci v bodočem nanovo oblikovanem slovenskem parlamentu pridobiti kakšen glas, pa je še veliko nedorečenega. Morda ne bi bilo napak, če bi Belokranjci elaborat o tem prepustili v roke strokovnjakom, ki so morda že kdaj počeli kaj podobnega, ne pa, da poskušajo nanovo odkrivati Ameriko, in to s čolni na vesla namesto z reaktivnimi letali.

KDO LAŽE? — Na tablo med Rožnim Dolom in Lazami, ki opozarja popotnike na spomenik na Gornjih Lazah, je nekdo — upajmo, da hudomušnež — nad črko Z s fluorescentno barvo napisal ključico. Tako se ime sedaj glasi Gornje Laže. Kdo pa v resnici laže, smo se v zadnjih dneh že mnogokrat prepračili. Tabla z napisom Spodnje Laže, nameščena nekaj sto kilometrov bolj jugovzhodno od Slovenije, prav gotovo ne bi bila — vsaj za nas — prav nič sporna.

Drobne iz Kočevja

ODPIRAJO «KMETOVALCA» — Prenova trgovine «Kmetovalec» je zaključena. Njena uradna otvoritev bo v petek, 12. julija, ob 12. uri.

KOT NA ITALIJANSKI MEJI — Največ papirja, polivilnih vrečk, skateln in druge embalaže je gotovo na italijanski strani pred mejnimi prehodi s Slovenijo. Vse to odmetujejo Jugoslovani, Italijani pa ne pospravljajo, češ naj vsi vidijo jugoslovansko kulturo. Nekaj podobnega, vendar v manjšem obsegu, je v Kočevju ob Roški cesti. Vendar tam blizu ni nobene carinarnice.

NOVOSTI V NAMI — V Kočevski Nami so preselili in preuredili nekatere oddelke. Predvsem je dobil občutno več prostora oddelček, v katerem prodajajo knjige, časopise, revije, razglednice, tobak itd. Med časopisi prodajajo tudi domače, kot so Novice, Zelena veja in Dolenjski list.

ZA ZAKLJUČEK PETJE — Na zaključni svečanosti letošnjega šolskega leta, ki je bil v avli osnovne šole Zbora odposlancev v Kočevju, sta nastopila otroški pevski zbor osnovne šole iz Stare Cerkevne in pevski zbor osnovne šole Kočevje.

Ribniški zobotrebci

OZNAKE OBNAVLJAJO — V Ribnici se dni obnavljajo označbe prehodov na cestah in ulicah. Ne bi pa bilo slabo, če bi končno zakrpal z asfaltom tudi prekopane ceste.

NOVI ŠTIFTI SANITARJE — Daleč naokoli znana cerkev pri Novi Štifti bo dobila za svojo 350-letnico končno tudi sanitarije (stranišča). Plačala jih bo občina. To se bo zgodilo do osrednje svečanosti v avgustu.

DELO MED POČITNICAMI — Med počitnicami se bo nadaljevala obnova šole v Sodražici. Do jeseni nameravajo dokončati vsaj dela v pritličju. Dela je zagotovljen.

STANOVANJA IN POSLOVNI PROSTORI NAPRODAJ — V obnovljeni Johanovi hiši sredi Ribnice so na prodaj štiri apartmajska stanovanja, ki jih je možno preurediti tudi za poslovno dejavnost, predvsem za potrebe raznih zastopništev, v advokatske pisarne in podobno.

Trebanjske iveri

BROVET — Od starejših Trebanjcev, ki dobro poznajo svojega rojaka admirala Staneta Broveta, smo v teh dneh slišali marsikaj o tem «očetovem sinu», kakor prezirljivo govorijo o tem srbslavskem oficirju. Stane je zgodaj dobil ta vzdevek: ko so očeta zbadali, kje ima svojega mornarja, jim je ta jezno odvrčal, da njegov Stanko ni navaden mornar, ampak oficir. Kakšna je njegova oficirska beseda in čast smo se lahko Slovenci že precejkrat prepračili, zlasti korajžen je bil, kadar je bil na bojišču. Zato je bil Brovezelski, kot smo ga poklicali, ko je z gospodom Markovičem v nedeljo le moral v Ljubljano, da se je v nedeljo napada njegove okupatorske armade na mlado državo Slovenijo.

PSOVKE — V psihološki vojni, ki te dni spremlja agresijo JA zoper našo državo, seveda spet prednjačijo beogradska protisrbskega. Tako seveda ne more presedati, da po beogradske televiziji slišimo, da so Slovenci zdaj le dobili tisto, kar so si želeli, nadalje do onemoglosti ponarjavajo, kaj se vse hudega dogaja družinam in posameznikom, a ne navajajo nobenega podatka, imena, da bi lahko to preverili. V tej maniri bi sicer lahko rekli, lemo, grozi, da bo razstrelil skladišče JA v Mokronogu z milijoni litri goriva in zavestno povzročil katastrofo, pravi zmaj, da pa bruhna srbske posovke, da se je ustrašil vsak dedec, je obče znano.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

»Belokranjci nismo posebnost!«

Črnomaljši obravnavali gradivo o oblikovanju Bele krajine kot regije — Prevelik poudarek zgodovini — Premalo o stičnih točkah belokranjskih občin

ČRNomeLJ — Kot je bilo pričakovati, je bilo na seji zborov črnomaljske občinske skupščine veliko pripomb na delovno gradivo o oblikovanju Bele krajine kot regije. Letele so predvsem na dve poglavji, in sicer na tisto, ki govori o Beli krajini kot posebni pokrajinski, geografski, zgodovinski, demografski in narodopisni enoti Slovenije, ter na ono, ki opisuje narodnogospodarski vidik Bele krajine.

Od delegata Liberalno-demokratske stranke je bilo slišati osebno mnenje, da bi morali gradivo vrniti avtorjem, da ga temeljito dopolnijo. Predvsem ga je motil predlog uvod o zgodovini dežele ob Kolpi, medtem ko gradivo ne nudi podatkov za nadaljnje planiranje. Iz Stranke demokratične preнове so opozorili, da jih bo gospoda v Ljubljani odpisala, če bomo preveč poudarjali navezanost na Hrvaško. Predvsem pa, da za odcepitev od Dolenjske ni potrebno poudarjati naravnih podobnosti s sosednjo državo. Prav tako so bili mnenja, da večina Belokranjcev ne govori z izrazito hrvaškim naglasom ter da med Belokranjci in ostalimi Slovenci ni izrazite razlike v prehrani, sicer pa bi ta tema tako in tako spadala v turistične ali, še bolje, v kulturne nasvete. V gradivu bi po njihovem mnenju morali poudariti, kako poskušajo Belokranjci čez Dolenjsko priti v RS, pa jim ta prikaz ni uspel. Priznali so, da so se iz gradiva naučili veliko zgodovine, kar pa ni namen projekta, iz katerega veje tudi slutnja, da smo nekaj posebnega v RS.



ČRnomaljska blokada — V Črnomlju so v četrtek pretekli teden malo po poldnevju prekinili sejo zborov skupščine občine, ker so morali, kot je povedal predsednik občinske skupščine, uresničiti še zadnji ukrep iz nalog predsedstva RS, torej blokirati nekatere objekte. Šlo je za blokado vojaškega skladišča pri Vražjem kamnu ter vojašnice v Črnomlju. Na fotografiji: blokada Loške ceste, ki pelje od vojašnice proti središču Črnomlja.

V Socialistični stranki so povedali, da so nad gradivom razočarani, čeprav so bili v začetku srečni, da jim je kot pobudnikom za Belo krajino kot regijo uspelo doseči korak naprej pri teh prizadevanjih. Tokrat pa so bili mnenja, da je gradivo slaba osnova za razpravo. Član te stranke v komisiji za pripravo gradiva se je celo distanciral od njega, saj po njihovem IS ni upošteval pri-pomb, ki jih je dala komisija. Socialisti upajo, da tega gradiva ni prejel v roke še nihče v Ljubljani. Poudarili so, da je njihov interes, da je Bela krajina regija v RS, ne pa kakšna vojna krajina ali posebnost v Sloveniji. Gradivo je pisano za danes in jutri, če pa je bila kdaj velika navezana Bele krajine na Hrvaško, naj po mnenju socialistov o tem razpravljajo zgodovinarji in etnologi na svojih krožkih.

Tudi v Demosu so se strinjali, da je v gradivu preveč poudarjena navezanost na Hrvaško. Sicer pa je bilo slišati še več pripomb delegatov o tem, da bi morali določiti natančne meje Bele krajine kot regije, predvsem v Poljanski dolini, in da bi bila pri pripravi gradiva potrebna zvrhana mera profesionalnosti. Kajti če nekaj ponudijo državi, morajo to storiti na tak način, da bo država to sprejela. Sicer pa je bilo slišati tudi pohvale na račun zgodovinarja, ki se je potrudil, ni pa kriv, če takšno gradivo na sodi v tovrstven projekt.

Tudi v IS so se strinjali, da je preveč poudarjena navezana na Hrvaško, čeprav bi morali bolj izpostaviti povezanost belokranjskega gospodarstva. Predsednik črnomaljske komisije za pripravo gradiva Boris Mužar je dejal, da je bila njena naloga le koordinacija gradiva, pripravljene v strokovnih štabih. Sicer pa je nastajalo v vsaki občini posebej, na koncu pa so ga usklajevali.

Po vsem povedanem so delegati vseh strank zahtevali zavrnitev gradiva, predsednik skupščine občine pa je predlagal, da bi ga vrnilo v dodelavo, ob tem pa bi upoštevali predloge delegatov. Ta predlog so kljub vsemu sprejeli, saj končno tudi to pomeni ponovno temeljito obdelavo gradiva.

M. BEZEK-JAKŠE

Naprava že dela

Velik prispevek k izboljšanju ekološkega stanja

Agencija za razvoj ne sme biti parazit

Delniška družba?

ČRNomeLJ — Delegati črnomaljske skupščine občine so pretekli teden obravnavali osnutek odloka o ustanovitvi Agencije občine Črnomelj za razvoj. O agenciji, ki je prvo tovrstno podjetje v občini, smo že pisali, njena naloga pa naj bi bila predvsem vplivati na pospeševanje razvoja podjetništva in obrti ter spremljanje privatizacije podjetij in družbene lastnine v občini.

Stranka demokratične preнове je predlagala, naj bi bila agencija namesto javnega podjetja rajše delniška družba z delnicami skupščine občine, ustanoviteljcem in ostalih posameznikov.

S tem se je strinjala tudi Socialistična stranka, predlagala pa je, naj bi se vključila tudi banka.

Motilo jih je, da so vsa pooblastila dana izvršnemu svetu, po njihovem bi morali poudariti tudi vloga skupščine občine, če bo že dala denar. Sicer pa naj agencija po mnenju socialistov deluje na trgu, ne pa, da bo — kot veje iz osnutka odloka — parazit, ki ga bodo prstivali k občinskim jaslom. Proračun občine tudi ne bi smel biti vir financiranja agencije, temveč bi bilo dovolj, če bi šel iz njega le denar za zagon.

J. P.

PROSLAVE NA GORNJH LAZAH NE BO

ČRNomeLJ — Zaradi razmer v Sloveniji v črnomaljski občini odpovedujejo osrednjo občinsko proslavo, ki je bila ob dnevu borca napovedana za nedeljo, 7. julija, ob 15. uri na Gornjih Lazah.

Jubilej doma starejših občanov

Kočevski Dom starejših občanov je bil odprt 1. julija 1986 — Velika večina stanovalcev in njihovih svojcev zadovoljna z njegovim delom — Poseben naslanjač

KOČEVJE — Dom starejših občanov je 28. junija slavil petletnico dela. Na svečanosti je govoril predsednik občinske skupščine Kočevje Mihael Petrovič, v kulturnem programu so nastopili člani Kulturnega društva Kostel, varovanci doma pa so pripravili razstavo svojih izdelkov.

Direktor doma Jožeta Novaka je takole predstavil dom in njegovo delo: Ob otvoritvi je imel dom 124 postelj, danes pa jih ima 155 in so vedno vse zasedene. Približno 80 varovancev je iz kočevske občine, 30 iz ribniške, ostali pa iz 15 drugih slovenskih občin. Povprečna starost varovancev je skoraj 75 let, če upoštevamo nad 65 let stare, pa je skoraj 80 let.

V petih letih je bilo sprejetih v dom 476 stanovalcev. Povprečno je bilo v domu v teh petih letih po 136 stanovalcev, največ (51) normalno gibljivih, 43 omejeno gibljivih in 42 nepomičnih. Velika večina, in sicer nad 100, je žensk. Za stanovalce skrbi 60 zaposlenih v domu.

V domu je bife, pralnica, fizioterapija, frizerski salon, pedikura, kar uporabljajo tako stanovalci kot drugi. Dom dostavlja tudi hrano (predvsem kosila)

• Za petletnico doma sta kočevsko podjetje Oprema in Avto bum iz Salke vasi obdarila Dom starejših občanov Kočevje s posebnim naslanjačem za relaksacijo, ki je stal 56.000 din. Naslanjač je prirejen tako, da tistega, ki sedi v njem, masira, saj se njegovi deli gibljejo.

na dom, nekaterim kolektivom pa tudi malice. Ponudilo so še pomoč in pomoč na domu ter čiščenje stanovanj, vendar doslej za to ni bilo prijav.

J. PRIMC

PODPREDSEDNIK MIHIČ OSTANE

RIBNICA — Poročali smo, da je podpredsednik občinske skupščine Ribnica Franc Mihič odstopil. O njegovem odstopu pa zbori občinske skupščine na zadnji skupni seji niso razpravljali, ker niso bili vsi zbori sklepčni. Sprejeta pa je bila pobuda predsednika občinske skupščine Ribnica Franceta Miheliča, naj podpredsednik Mihič svoj sklep ponovno pretehta. To je podpredsednik Mihič te dni tudi storil in zaradi spremenjenih okoliščin svojo odločitev o odstopu umaknil, se pravi, da ostaja še naprej podpredsednik.

Betonal ima cenejši beton kot velikani

Spodbuden začetek novega podjetja v Trebnjem

TREBNJE — V približno komaj dveh mesecih je novoustanovljenemu podjetju Betonol, d.o.o., na Kolodvorski 1 v Trebnjem posel stekel bolje, kot sta si predstavljala direktor firme Darko Golub in komercialni direktor Božo Tratar. Čeprav sta oba še zelo mlada, saj nihče od njiju še ni zakoračil v 30. leto, se ne predajata evforiji nad doseganim, temveč zrelo presojata, da je njun položaj odraz pravilne ocene tržnih razmer, povpraševanja po vseh vrstah betona (za temelje, plošče, škarpe itd.), ki jih Betonol proizvaja in vgrajuje za dolenjske kupce po konkurenčnih cenah.

»Naš glavni kupec je Stanovanjska zač. gga Sentrupert. Največ vozimo beton v dveh hruskah, od katerih je ena v najemu od trebanjske Komunale, v okolici Novega mesta. Pokrivamo Mirensko dolino do Zbur, naš beton pa smo najdlje pečljali na Gače, Otočec in v Krmelji. Eden glavnih odjemalcev betona je trebanjski gradbenik Zupančič, dobavljamo ga tudi v novo trebanjsko obrtno cono, izdelujemo beton za podlago teniških igrišč itd. Prodajamo tudi ostali gradbeni material, pesek, mivko, apno, malto, cement, salonitne strešnike in cevi, vibracijske mize in še bi lahko naštevale. Zavedamo se, da v svetu poznajo okrog 6000 cementinarskih izdelkov, v Sloveniji pa le okrog 500. Zato imamo še veliko možnosti za razširitev ponudbe. Zdjaj imamo na-



Božo Tratar Darko Golub

jetih od Komunale okrog 2000 m² površin v glavnem na planem in nekaj pod streho, radi pa bi dobili lokacijo izven Trebnjega, da bi lahko začeli izdelovati še kvadrate, tlakovce in druge izdelke, pravi Tratar, ki je bil prej zaposlen v obratu Agrostroja v Sentrupertu. Ker so v vodstvu podjetja v Ljubljani zahtevali, da bi v procesu privatizacije Tratar kot eden vodstvenih delavcev obrata Milan Majcen v Sentrupertu vložil v nastajajočo d.o.o. 5000 DEM, je vložil 24. aprila prošnjo za sporazumno prekinitev delovnega razmerja.

Golub pravi, da je Betonolov beton cenejši kot pri SGP Grosuplje, ki je poprej skoraj v celoti oskrboval Trebanjce, in pri Pionirju. Kubik betona marke 250 stane v Betonalu brez prometnega davka 1178 din. Konkurenčno ceno jim omogoča to, da pravzaprav ne poznajo klasične režije, saj med to ni moč šteti niti dveh šoferjev, ki so ju prevzeli od Komunale in sta po nekaterih govoricah v dveh mesecih zvozi- la v hruskah več betona kot prej v dveh letih. Povemo naj še to, da so pri Betonalu povezani tudi z Inženiringom SCT, in sicer s pogodbo o stalni kontroli kakovosti, zato lahko zagotovijo atest za svoje in tuje izdelke.

P. P.

NARODNE NOŠE IN ZASTAVE

RIBNICA — Dan osamosvojitve so v Ribnici praznovali 26. junija ob 20. uri s prireditvijo v ribniškem gradu. Začela se je s paradno narodnih noš, praporov in godbe. V kulturnem programu so nastopili oktet Gallus pod vodstvom Marjana Trčka, mešani pevski zbor pod vodstvom Bendare Kogovšek, ribniška godba in recitatorji. Glavni govornik je bil predsednik občinske skupščine Franc Mihelič, ki je tudi simbolično zasadil lipo, nakar so pevci zapeli »Lipa zelenela je«. Ponokod, na primer v Gorici vasi pri Eurotransu, so postavili mlajve, v cerkvah so zvonili in potrkavali, po hribih so gorieli kresovi, razobesili so slovenske zastave. Proslava je bila tako rekoč v vsaki večji vasi.



Jožeta Novak, direktor doma starejših občanov Kočevje. (Foto: Primc)

NOVO POKOPALIŠČE NA VIDMU

PRIGORICA — Za Prigorico in okolico urejajo novo pokopališče na Vidmu, ki je okoli 600 m stran od sedanjega pokopališča. Dokončano bo do jeseni. Na njem bosta dve mrliški vežici. Z ozirom na prvotni načrt so povečali objekt na pokopališču, ki je predviden za zadnje slovo od pokojnika. Tudi cesto do novega pokopališča so že asfaltirali.



PROSLAVILI OSAMOSVOJITEV — V Kočevju so proslavili osamosvojitve z nastopom pevskih zborov, plesnih skupin, govornor predsednika občinske skupščine Mihaela Petroviča in sajmenjem lipe, ki jo je blagoslovil dekan Božidar Metelko. Na fotografiji s svečanosti. (Foto: Primc)

Kako proizvajati, ko je vojna?

Zaradi primorskih cestnih zapor zmanjkalo embalaže — Tovornjaki mirujejo v cestnih blokadah — Delavce prerazporedili in poslali na dopust — Težka pot

BREŽICE — V ponedeljek približno ob 9. uri dopoldne so v tukajšnjem proizvodnem in trgovskem podjetju VINO Bizeljsko-Brežice ustavili linijo za polnjenje plastenk. To so storili, ker je Vinu zmanjkalo plastičnih steklenic za brezalkoholne napitke. Polnilna linija bo stala dotlej, dokler ne bo v Brežice prispela omenjena embalaža. Podjetje jo je sicer že plačalo in plastenke so na poti v Brežice, vendar sta tovornjaka, ki jih prevažata, običajna v cestni blokadi v Fernetičih. Delavce iz omenjenega dela proizvodnje so v Vinu razporedili na drugo delo. V podjetju je zastajala tudi prodaja blaga. V petek niso mogli poslati k naročnikom niti enega kamiona pijače, promet pa je že moten več dni. Normalna distribucija pomeni vsaj 30 odposlanih kamionov s pijačo dnevno.

Velike gospodarske škode, kakršna zaradi vojaških spopadov grozi Vinu, se boje tudi v brežiškem Prevozu. V ponedeljek so v tem prevoznem podjetju povedali, da je veliko njihovih vozil zastavljenih širom po Sloveniji. Kolikor se je dalo, so te tovornjake pripeljali v Brežice, njihovi vozniki pa so odšli na dopust. V podjetju v ponedeljek še niso vedeli, kaj je doletelo dva njihova voznika nekje pri Šentilju. Upajo, da sta se oba pravočasno umaknila v Avstrijo. Poleg tega, da so tovornjaki zastali spriču motenih blagovnih tokov, je Prevoz kakih 8 tovornjakov postavil v cestne blokade. Spriču tolikšnega zastaja v prometu so v Prevozu v ponedeljek sa-

mo še dežurali, medtem ko je poslovnanje zastalo. Nekaj kamionov naloženih

• Tako v omenjenih kot verjetno v večini drugih podjetij je nastala že velika škoda zaradi agresije na Slovenijo. Krizo občutijo v podjetjih tudi še drugače. Tako so nekateri posavski vozniki, ki so se v teh dneh vračali iz Grčije skozi Srbijo, na poti doživeli precejšnje neprijetnosti.

čaka, da bi odpeljali. Dva voznika sta v teh dneh kljub nevarnim razmeram peljala blago v Split.



PO ALARMU — V ponedeljek, ko so zgodaj zjutraj alarmirali medicinske ustanove v Krškem in Brežicah, se je medicinsko osebje nemudoma organiziralo razmeram ustrezno. Iz krškega zdravstvenega doma so zgodaj dopoldne poslali proti krakovskemu gozdu 4 zdravniške ekipe. Večino zmogljivosti so rezervirali za nujno oskrbo ranjenec. V brežiški bolnišnici, kjer so imeli v ponedeljek približno polovico zmogljivosti rezerviranih za morebitne ranjence, so povedali, da imajo zalogo zdravil in krvi. Na fotografiji: medicinska ekipa iz Krškega (z leve): dr. Emil Šprajc, dr. Rudolf Ladika, dr. Vladimir Kušević in dr. Aristotel Čakar. (Foto: L. M.)

- V hiši, kjer se je kdo obesil, ne govorimo o vrvi. (Španski pregovor)
- Če zakonca ne bi živila skupaj, bi bili dobri zakoni pogostejši. (Nietzsche)
- Ob popolni blokadi preživimo tri mesece. (V. Pukl)
- Dokler je kmet glasan, je še vse dobro. Ko umolkne, je blizu obupa — ali pa punita. (Sinigoi)
- Vedno sem z dna duše sovražil roganje z nehvaležnostjo: tudi ko bi moral biti hvaležen samemu hudiču, bi vse najljepše govoril o njegovih rogovih. (Voltaire)

Preskrba redna Rezerve zadostujejo

BREŽICE — Brežiške trgovine so v minulih dneh v glavnem dobro založile police z osnovnimi življenjskimi potrebščinami. Prejšnji četrtek in petek je povpraševanje po tem blagu sicer močno poraslo, vendar ne do te mere, da bi trgovine omejile porabo določenih izdelkov. Razmere je na sobotni izredni seji obravnaval tudi občinski izvršni svet, ki te dni ves čas dežura. Sklenil je, naj bi se trgovine odločile za omejeni ukrep, če bi se tako povečano nakupovanje nadaljevalo tudi po 27. in 28. juniju. V zvezi s količinami osnovnih živil in podobnih artiklov v Brežicah ugotavljajo, da so zaloge dokaj velike, in sicer celo večje od predpisanih. Glede naftnih derivatov so v ponedeljek v Brežicah povedali, da se je v prvih dneh sedanega vojaškega spopada povpraševanje močno povečevalo, vendar je v naslednjih dneh padlo celo pod običajno raven.



NOVO VOZILO — Sevnško gasilsko društvo je bogatejše za novo vozilo. Krška zavarovalnica Triglav ima precej razumevanja za sevnške gasilce, zato so jih ti zaprosili tudi za pokroviteljstvo nad 12. revijo gasilskih pihalnih orkestror Slovenije in pomoč pri nabavi novega kombija. Zavarovalnica je prisluhnila v obeh primerih, zato je njenemu direktorju Zoranu Šolnu (na sliki) tudi pripadla čast, da je izročil ključke vozila poveljniku GD Sevnica Janku Stoparju. (Foto: P. P.)

VELIKA ODGOVORNOST

V tem šolskem letu sem začela obiskovati prometni krožek. To sem storila zato, ker bi sicer kolo lahko vozila le na domačem dvorišču. Veliko smo se naučili. Včasih sem bila kar malo slabe volje, ker sem morala v glavo spraviti toliko novih pravil, predpisov, znakov. Hvaležna sem tovarišici Liziki, ki nas je toliko naučila in imela z nami toliko potrpljenja. Sedaj vem, da sem odgovorna zato, da ne bom na cesti spravljala v nevarnost niti sebe niti drugih.

KATJA STAROVEŠKI, 3. c novin. krožek OŠ Sava Kladnika, Sevnica

• SEJMIŠČE V BREŽICAH — V soboto sejma zaradi nastalih razmer ni bilo.

POČASTILI SAMOSTOJNO SLOVENIJO

SEVNICA — Okrog 1000 Sevnčanov se je zbralo na Glavnem trgu v Sevnici na slovesnosti ob razglasitvi samostojne in suverene Slovenije. Sevnška županja Breda Mijović je ob tem zgodovinskem dogodku spregovorila množici, zapel je mešani pevski zbor Primož Trubar iz Loke, zaigrala pa sta sevnška godba in ansambel Srce Slovenije. Množica je burno zaploskala, ko so ob zvokih slovenske himne izobesili novo slovensko zastavo. Zatem so v parku pred stavbo občinske skupščine zasadili lipo državnosti. Na Glavnem trgu je bilo pravo ljudsko rajanje do jutranjih ur.



ZASTAVA — Tudi v Posavju so bile v počastitev slovenske državnosti številne slovesnosti z nastopi kulturnikov in s priložnostnimi nagovori političnih predstavnikov. V Krškem so zvečer na dobro obiskanem Trgu Matije Gubca nastopili instrumentalisti in pevci. Z besedami, primernimi za ta datum, se je na zbrane obrnil tudi predsednik krške občinske skupščine Vojko Omerzu. Pred zaključkom slovesnosti so dvignili slovensko zastavo (na fotografiji), ob koncu pa je predsednik Omerzu simbolično zalil nedavno zasajeno lipo. Lipo je blagoslovil dekan Ivan Zorko. (Foto: L. M.)

V Krškem brez večjih pretresov

Začetni vojni spopadi v Sloveniji so v Krškem povzročili nekaj težav v proizvodnji in prometu — Preskrba dokaj normalna — Napetost zaradi prihoda enote

KRŠKO — Kar zadeva potek proizvodnje po podjetjih, je bilo v ponedeljek stanje v Krškem dokaj normalno. Tega dne so nehali delati v dveh tovarnah, in sicer je v eni zmanjkalo surovine, v drugi pa so delavci odšli na že prej načrtovan kolektivni dopust. Proizvodnja je bila motena tudi v mizarskem obratu Bor. Transport Krško je imel tega dne v cestnih barikadah še večino svojih vozil, zaradi česar je delo v podjetju močno zastalo.

Krške trgovine z živili so bile v zadnjih dneh založene dokaj normalno, čeprav je prebivalstvo kupovalo občutno več kot sicer. Precej so pošle zaloge konzerv. Kljub razmeroma dobri preskrbi z živili, so iz občinskih organov ljudem priporočili, naj različnega blaga ne kupujejo v večjih količinah.

Kot so v ponedeljek še povedali v krškem občinskem sekretariatu za družbene dejavnosti, so otroški vrtci delali nemoteno. Po potrebi bi organizirali stalno dežurno varstvo za otroke staršev, ki so bili vpoklicani.

Po vsem tem je bilo do ponedeljka na območju Krškega razmeroma mirno. Toda v ponedeljek je bilo čutili povečano napetost, ki jo je povzročil prihod enote jugoslovanske armade iz Medvedjeka v Krakovski gozd.

L. M.

POKVARJENE POČITNICE

Pouka je konec, začele so se počitnice. Vendar te počitnice so pokvarjene. Nedejla, 30. junija. Vojna je. Topovi so vsepovsod. Grozi nam nevarnost. Veliko je vojakov. Grozijo nam z različnim orožjem. Strah me je. Grozi nam nevarnost zračnega napada. Nekateri trgovine so že od srede, 26. junija, zaprte. Upam, da nam bo kmalu bolje.

TADEJA SUMRAK, 10 let, 4. r., OŠ Globoko

Da ne bodo prepuščeni sami sebi

Program Centra za socialno in svetovalno delo v Sevnici — Počitniško delo

SEVNICA — Pri sevnškem centru za socialno in svetovalno delo (CSSD) s posebnim programom počitniškega dela študentov prostovoljcev z otroki že tretje leto, v soglasju oz. dogovoru s starši, uspešno pomagajo pri vodenju otrok, ki imajo različne vedenjske motnje, ki ne znajo ustrezno izkoristiti svojega prostega časa, skratka vsem tistim otrokom, ki imajo težave v socialnih stikih z okolico in ki potrebujejo pomoč ter vodenje, pa tega nimajo v svojem kraju.

Študentje prostovoljci so letos v teshnik stikih s 15 otroki, bodisi ob sevnškem bazenu, na igriščih, v okolici blokov ali kje drugje. Posamezni prostovoljec dela z enim otrokom ali največ s tremi, zvečer gre za osmošolce. Skupina prostovoljci in otroci se srečujejo tam, kjer bi se otroci tudi sicer lahko nahajali: z dovoljenjem staršev. Psihologinja pri CSSD Andreja Križnik — Novšak, ki je pripravila ta program počitniškega dela, je pohvalila vodstvo sevnške športne zveze in vodjo kopalnišča Roneta Bizjaka za razumevanje in pomoč pri izvedbi programa. Otroci plavajo, se igrajo, prebirajo knjige, kolesarijo, spoznavajo naravo itd., odvisno pač od posameznika, ki naj bi mu bil program čim bližje.

»Ob pomoči otrokom računamo še z dodatno pozitivno stranjo akcije, namreč s tem, da preko našega sodelovanja s študenti raste »tabor ljudi«, ki bodo bolj pozorni do dogajanja v okolici. bolj občutljivi in odzivni za potrebe otrok in mladine. Res je, da se osredotočimo na

počitniški čas, razveseljivo pa je, da kot kažejo izkušnje, ni več ostre ločnice; otroci namreč tudi po počitnicah iščejo



Andreja Križnik — Novšak: »Otroci prihajajo iz različnih krajev sevnške občine, prišli bi tudi iz Šentjanža in z Bučke, če bi bil urejen prevoz.«

stike s študenti prostovoljci, bodisi da jim pomagajo pri učenju ali kako drugače, pravi psihologinja Andreja Križnik — Novšak. Smisel te ameriške metode počitniškega dela študentov prostovoljcev, prilagojene sevnškim razmeram, je seveda tudi ali predvsem v preprečevanju tega, da bi otroci z že omenjenimi težavami, ko so jih obravnavali na CSSD zaradi različnih vedenjskih težav, največkrat pa zaradi kaznivih dejanj, ne zašli več na stranpoti. Počitniški čas je pač obdobje, ko so otroci še najbolj prepuščeni sami sebi, zato je program zasnovan tako, da je intenzivnost dela prav tedaj največja. P. P.

38 ŠTIPENDIJ ZA ŠIVILJE

SEVNICA — Konfekcijska podjetja v Posavju so za šolsko leto 1991/92 razpisala za poklic šivilja 38 štipendij. Pri Srednji tekstilni šoli v Sevnici ugotavljajo, da je posebno opazna štipendijska politika sevnške Lise, ki razpisuje največ štipendij in takšno politiko načrtuje v celotnem srednjeročnem obdobju. Ne kaže zanemari niti dejstvo, da je v skromnem številu razpisanih štipendij še največ štipendij prav za tekstil.

SLAB ODZIV NA SEVNIŠKEM REFERENDUMU

SEVNICA — Nedeljski referendum v sevnški krajevni skupnosti za uvedbo krajevnega samoprispevka ni uspel v središču mesta, kjer so se ljudje zaradi vojne raje zadrževali doma in jih je prišla glasovati komaj dobra tretjina. Rezultati v okoliških krajih so mnogo boljši in vas bomo o teh še seznanili. Tajnik KS Stane Šeško pravi, da imajo vse podatke sicer zbrane, saj jih je računalniško obdelal Ljubo Motore, da pa se bodo pozanimali, kakšne so pravne možnosti, da bi morebiti ta referendum zaradi vojnih razmer razveljavili oz. ponovili.

Kovinarji spet pred prepadom?

Tehnološki sistemi Sevnice nimajo dela

SEVNICA — Tehnološki sistemi Sevnice (TSS) — tovarna, nastala pred poltrem letom tako rekoč na pogorišču proslule Tovarne konstrukcij, bivšega tozda STT, potem ko so Trboveljčani začeli reševati lastno kožo in so najprej pustili na cedilu delavce v svojem makedonskem tozdu, potem pa še Sevnčane — so spet znašli v hudih skripcih. Strojna tovarna Trbovlje, bivša matična tovarna sedanjih TSS, naj bi po dogovorih ob »razvezi« s Sevnčani v dveh do treh letih zaprosila 25 do 30 odstotkov delovnih zmogljivosti 80 delavcev, toda iz te moke je bilo bolj malo kruha, ker se je sam STT znašel v slepi ulici. »Stanje je zdaj dejansko kritično. V strojegradnji še bolj občutno recesijo, v Jugoslaviji so zmogljivosti za okrog 50 odstotkov predimenzionirane, v Sloveniji pa so prevelike vsaj za dvakrat glede na možnosti za plasma izdelkov. V takem položaju je edini izhod povečevanje izvoza, s katerim smo začeli maja lani in se je nenehno povečeval. Toda politična kriza v Jugoslaviji je prispelava, da je naš partner iz Nemčije izgubil zaupanje, in so zdaj mnogo težji pogoji za izvoz. Vedeti je treba, da je edino iz ustvarjenega izvoza prihajala gotovina. To je za nas še kako pomembno, saj nas banke ne morejo spremljati, kot bi bilo treba, in se iz meseca v mesec komaj prebijamo iz



Karel Platinovšek

blokade žiro računa,« je povedal direktor TSS Karel Platinovšek.

• Tehnološki sistemi Sevnica izdelujejo opremo za kemično industrijo za proizvodnjo barv in lakov. Navkljub ostri konkurenci jim je le uspešno dobiti nekaj dela tudi v slovenski farmacevtski industriji, letos pa naj bi izvozili že okrog 60 odst. proizvodnje, predvsem v zahodno Evropo. Toda po plačah delavci TSS precej zaostajajo v svoji panogi, saj znaša povprečna plača komaj 5600 din.

Platinovšek pravi, da se pri vsakem malo večjem poslu sreča od 10 do 20 podjetij strojegradnje oz. kovinsko-predelovalne industrije, zato v tem »mesarskem klanju« konkurence marsikaj izračun pokaže, da tisti, ki dobi delo skorajda ne bo mogel pokriti niti proizvodnih stroškov. Zavoljo navidezne zaposlenosti takšne poteze seveda nimajo kaj dosti s kruto poslovno logiko, kjer je vse podrejeno ustvarjanju čim večjega dobička. P. P.

Junjska Rast

NOVO MESTO — Nova, druga letošnja številka revije Rasti je izšla namesto sredi junija, kot je bilo pričakovati po napovedih in kot je tudi označeno, šele na začetku tega tedna. Zakasnitev ni nikoli prijetna stvar, tokrat pa je povzročila, da revija nekaj napoveduje, kar je medtem že bilo (npr. Svetovni slovenski kongres). Sicer pa se vsaj bežno razglejmo po vsebini pričujoče številke.

Na začetek se je spet vrnili »uvodnik«, v katerem glavni urednik običajno malo potarna o problemih urejanja in izdavanja revije ter vabi nove sodelavce. Da ta njegova beseda že do zdaj ni bila brez odziva, dokazujejo nova imena sodelavcev in nove teme. Literarne strani so s svojimi prispevki zapolnili: Pavle Zidar, Milan Markelj, Irena Zupančič, Vlado Garantini, Žilka Komac in Heda Kastelic s pesmimi, Goran Gluvič je priložil krajši dramski tekst (igro) Ta čudoviti, pogumni svet rim, Vinko Blatinik pa nov odlomek iz Dolenjskih razglednic, tokratni ima naslov Moja karakteristika.

Razdelek Kultura ima dva spisa: Miloš Jakopec je prispeval Nova odkrija o Heinrichu Tandlerju in Francu Polaku, prvem novomeškem tiskarju in prvem novomeškem časninarju, Majda Pungercar pa zapis o čevljarski obrti in tovarni obuje v Novem mestu. V Našem pogovoru predstavlja Jože Humer v

DRUGA ŠTEVILKA RASTI ZAMUJA

V začetku preteklega tedna bi morala biti v novomeški Tiskarni natisnjena 2. številka Rasti. Iz nepojasnjenih razlogov se to ni zgodilo. Do bralcev bi morala priti vsaj do 26. junija. Ker je denar za stroške tis-

POLETNI UK ZA GLEDALIŠČNIKE

Letošnji poletni seminar za gledališčne in v podobnem seminar za lutkarje bosta od 7. do 14. julija v Radencih, prijaja pa ju Združenje gledaliških in lutkovnih skupin Slovenije. Gledališki seminar, na katerem bodo obdelali vse, od gledališkega besedila do predstave, bodo vodili najobetavnje-

Novem mestu živeča baletnika Pio in Pina Mlakarja. V Razdelku Družbena vprašanja so prispevki: Bogdan Osolnik: Leto 1941 v spominu slovenskega naroda; Jasna Žugelj: Romi — del slovenske družbe in Ana Blažič: Tri leta delovanja kluba za nadarjene učence dolenjske regije — Nekatero pedagoške izkušnje.

Rubrika Civilna družba se prvič pojavlja v reviji, urednik Franci Šali je k sodelovanju povabil nekaj družboslovcev, da so odgovorili na vprašanja o »vrednotah« socializma in o civilni družbi. To so: Boštjan M. Zupančič, Adolf Bibič, Lev Kreft, Tone Kuzmanič in Gregor Tomc. Več zanimivih prispevkov je v Odmevih in odzivih. Tako Ivan Krasno priobčuje Skico za portret Miloša Kovačiča, Ivan Zoran zapis o praznovanju 245-letnice novomeške Gimnazije in Milan Markelj o jubilejnih Stizicah. Slednji nato predstavlja še pesniško zbirko Marjanca Kočvar-Pompeji, Ivan Zoran, tudi avtor Kulturne kronike, pa piše o tem, kakaj je nastala knjižna zbirka Siga, kaj je v njej do zdaj izšlo in kaj so natisnili nekateri drugi založniki. Franci Šali na kratko predstavlja letošnje knjižne novosti pri Dolenjski založbi. Številka je obogatena z nekaj reprodukcijami umetniških del Franceta Goršeta, Božidarja Jakca, Staneta Jarma, Franceta Miheliča in Iveta Šubica ter različnimi fotografijami.

Zdajšnja Rast je z okoli 120 stranmi do zdaj najzajetnejša.

kanja zbran, ne more biti opravičila za neljubo zamudo. Za takšno zakasnitev izida te številke revije uredniški odbor ne more prevzeti odgovornosti, saj je bilo do tiskanja vsebinsko in oblikovno vse še pravočasno urejeno.

Za uredniški odbor
JOŽE ŠKUFCA

ši mladi slovenski gledališki režiserji, dramaturgi in izvajalci: Aleksander Jurc, Matjaž Pograjc, Tatjana Azman, Violeta Tomič, Mojca Turk in Ludvik Bagari. Glavni mentor bo Vili Ravnjak. Lutkarji pa se bodo posvetili vsemu, kar je pač treba vedeti o lutkarstvu kot veji gledališke dejavnosti. Teoretični del bo vodil mag. Uroš Trefalt, praktični del pa bo potekal pod vodstvom Steffe Miteve iz Sofije.

Tabor (morda) kdaj kasneje

Tudi počastitvi Barage se Trebanjci niso do konca odpovedali

TREBNJE — Zaradi vojne so tu odpovedali vse kulturne prireditve, ki naj bi se zvrstile v okviru »Trebanjskega koša«. Tako so kar po vrsti odpadli: nastop Občinskega pihalnega orkestra Trebnje in skupine mažoret iz Grosupljega, Zenskega noneta Rog iz Željnj, folklorne skupine Račna iz Grosupljega in Zagoriških fantov, razstava in okrogla miza o škofu, misijonarju in jezikoslovcu Frideriku Baragi, rojaku iz Male vasi pri Dobriču, nastop trebanjskega Cerkevnege zbora Friderika Barage, v nedeljo pa še Baragov spominski dan in otvoritev 24. tabora likovnih samorastnikov, za katerega je bilo prijavljenih štirinajst ustvarjalcev, eden celo iz Avstralije. Tako Baragovo počastitev kot likovni Tabor bodo poskusili prirediti, brž ko bodo to dovoljevale razmere.

Knjižnica postala informacijsko srce

Računalnik novomeški študijski knjižnici omogočil vključitev v slovenski knjižnično-informacijski sistem — Računalniška izposoja v Ljudski knjižnici

NOVO MESTO — Ko se je študijski knjižnici Mirana Jarca minulo jesen nakazala možnost, da se lahko razmeroma v kratkem času računalniško opremi ter potem preoblikuje v knjižnično-informacijski center in vključi v tovrstni slovenski sistem, je to možnost seveda izrabila.

Večjo vsoto denarja, potrebno za računalniško opremo, je dobila od republiškega ministrstva za kulturo, znaten del ji je navrgla nabiralna akcija, nekaj pa je primaknila sama. Tako so lahko že pred novim letom oziroma po nekaj mesecih namestili v knjižnici računalnik Microvax in razpeljali vse instalacije v zvezi z opremljanjem. Namestili so sedem terminalov, kolikor so jih v dani prostorski stiski sploh lahko, preostalih pet pa bodo, ko bo knjižnica dobila prizidek oziroma ko bo prenovljena in preurejena. Nekaj terminalov so takoj vključili v sistem poslovanja ustanove, večji del pa jih bo služil uporabnikom pri iskanju najrazličnejših informacij in pri izposoji.

Vzporedno z računalniškim opremljanjem je potekalo usposabljanje knjižničarjev za delo z računalniki. Na tečajih so bili malone vsi, vendar izmenoma, tako da ni bilo nikakršnih motenj ne pri poslovanju ne pri izpo-

Jezikovnih počitnic ne bo

Sporočilo organizatorjev za javnost

Zdaj je dokončno jasno, da letos v Novem mestu ne bo Jezikovnih počitnic za otroke koroških Slovencev. Doživeli smo vojno in kot narod in država strašno ponižanje, in četudi bi bile strahote smrti in žrtve ter opustošenja dokončno za nami, je v takem povojnem ozračju nemogoče mirno, zbrano delo z otroki s Koroškega. Tudi letos naj bi Jezikovne počitnice trajale tri tedne, od 14. julija do 3. avgusta; zanje je bilo prijavljenih 30 mladih Korošcev in Korošic, največ do sedaj. Za Jezikovne počitnice je bilo tako rekoč že vse pripravljeno in dogovorjeno, tudi program in bivanje pri družinah. 26. junija je bil pogovor z otroki in starši gostitelji, udeležila sta se ga tudi predstavnika Kršćanske kulturne zve-

ze iz Celovca. Tedaj smo še zelo resno računali, da bo tudi letos uspešno steklo to jezikovno-kulturno poslanstvo.

Prav vsem, ki ste prizadevno sodelovali v pripravah in pokazali naklonjenost Jezikovnim počitnicam, se v imenu organizatorjev iskreno zahvaljujem. Ostanite z nami, zakaj prihodnje leto bodo Jezikovne počitnice spet stekle, tedaj v mirni, svobodni domovini Sloveniji. Odložitev Jezikovnih počitnic za eno leto obžaluje tudi Kršćanska kulturna zveza v Celovcu in želi vsem prijateljem in znancem na Dolenjskem mirno in srečno življenje.

prof. JOŽE ŠKUFCA
vodja Jezikovnih počitnic

kultura in izobraževanje

VPISI IN IZPITI V JESENSKEM ROKU

LJUBLJANA — Minister za šolstvo in šport Republike Slovenije dr. Peter Vencelj je s posebno odredbo, ki jo je v ponedeljek posredovalo ministrstvo za informiranje, določil, da se vse šolske in študijske aktivnosti na vseh stopnjah šol prestavijo na jesenski rok, ki se prične zadnji teden avgusta. V obrazložitvi je rečeno, da so to narekovale razmere, ki trenutno vladajo v Sloveniji in zaradi katerih je moteno opravljanje izpitov in zbiranje dokumentov za vpis oziroma vpisni postopki, in da se zaradi varnosti učencev in študentov te aktivnosti prenesejo na ugodnejši čas, ko se bodo lahko tudi nemoteno izvedle.



Jože Stražar: STALLION (bron) — Z razstave v Dolenjski galeriji, ki predstavlja umetniško ustvarjalnost slovenskega likovnika iz Stockholma. Razstava je bila odprta brez otvoritve, ki bi morala biti minuli petek, ker so jo vojne razmere preprečile.

Postaja mlekarja v Beli krajini znova aktualna?

Ob pomanjkanju mleka v agresiji na Slovenijo

BELA KRAJINA — Ko je po vsej Beli krajini pretekli petek zaradi blokiranosti ceste na Gorjancih zmanjkalo mleka, je mnogim prišlo na misel, da do tega najbrž ne bi prišlo, če bi vsak dan iz Bele krajine vozili mleka v Ljubljano in ga potem v vrečkah spet vozili nazaj, če bi ga torej predelali kar v deželi ob Kolpi. Tokrat je res mleka zmanjkalo le za eno dan in ne gre delati panike, kaj bi bilo, če ga ne bi bilo več dni. Vendar ob tem najbrž ne gre prezreti predlogov, ki so jih je že pred časom dali člani Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke o tem, da bi v Beli krajini zopet postavili mlekarjo.

Zopet pravimo zato, ker sta v Beli krajini nekoč že bili mlekarji oz. siarni, a so ju pred nekako poltretjim desetletjem ukinili, nadomestila pa ju je zbiralnica mleka. Mlekarji sta bila v Metliki in Semiču. Semiški sir je bil menda tako dober, da so ga prodajali celo po tujih deželah, kot spomin na tiste čase pa imajo v Semiču še vedno

opremo, seveda zapuščen in propadajočo. Tri prostore, v katerih so bili laboratorij, ogrevalnica s kotli in sirarna, so preuredili v strelišče, medtem ko je v Metliki v bivši mlekarji bife.

Ideja o belokranjski mlekarji je postala v teh vojnih časih torej zopet aktualna. Medtem ko so v miru vozili mleko iz Bele krajine v Ljubljano, ga sedaj odvažajo v Kočevje. V letošnjem juniju so ga iz deželice ob Kolpi odpeljali 315 tisoč litrov, medtem ko ga pripeljejo nazaj okrog 60 tisoč litrov, pri tem pa niso všteli vsi ostali mlečni izdelki. Očitno je torej, da Belokranjci namolzejo znatno več mleka, kot ga sami porabijo, zato se jim zdí še toliko večji nesmisel, da bi zaradi cestnih zapor morali ostati brez njega. Verjamejo, da bi se, če bi prišlo do tega, najbrž kaj hitro samoorganizirali in razdeljevali belokranjsko mleko, toda vsaj pomisleke, če že ne kaj več, bi imela tudi inšpekcija. To pa je že druga zgodba.

M. BEZEK-JAKŠE



ZASTONJSKO MLEKO — Kmetje iz Šentjanža in okolice, tudi iz sosednje trebanjske občine, so pretekli petek prijetno presenetili Sevničane. Pripeljali so jim cisterno s preko 8000 l mleka, ki ga zaradi blokad na cestah niso mogli oddati Ljubljanskim mlekarjam. Mleko so zastonj razdelili številnim Sevničanom, ki so pršli z različnimi posadami pred sevniško pošto (na sliki). Foto: P. P.)

Vrščikanje paradižnikov »dela čudeže« Pospešek zorenja

Vrščikanje, bolj jasno rečeno odstranjevanje vrščikov (dekaptacija), je bil že doslej zelo priporočen ukrep pri gojenju paradižnikov. Z njim pospešujemo rodnost in krajšamo čas zorenja. Prav zgodnost pridelka je za tržnega pridelovalca odločilna za uspeh pridelovanja. Prvi plodovi imajo neprimerno večjo ceno kot kasnejši. To je spodbudilo raziskave v Italiji pa tudi pri nas, ki so pokazale, da je s pravilno izvedeno dekaptacijo mogoče delati majhne čudeže.

Po priporočilu znane italijanske semenarne Zorzi so tudi pri nas preizkusili različne gostote sajenja in odstranjevanja vrščikov. V najgostejšem nasađu, v katerem so rastline oddaljene med seboj le 10 cm, so sadike vrščikali že nad prvim grozdom, na 20 cm oddaljenih rastlinah nad drugim, na 30 cm oddaljenih med seboj nad tretjim grozdom, medtem ko so v običajni oddaljenosti nasajene paradižnikove rastline pustili nedotaknjene. In kaj so ugotovili? Čas zorenja se je razlikoval kar za 15 do 20 dni.

Za vrščikanje, ki jih je pri nas vedno več, bo gotovo zanimivo, da je vrščikanje vsesplošno uporabno, torej tudi za malega pridelovalca. Nizka vzgoja omogoči hitrejšo zorenje, s tem pa tudi intenzivnejše izkoriščanje vrtnih površin. Vrščikanje omogoča pridelavo paradižnika tudi tam, kjer sicer ne bi uspeval, metodo pa je mogoče uporabiti tudi za jesensko pridelavo, ki jo dosežemo s poznim sajenjem in dekaptacijo.

ODSTREL DIVJADI

TREBNJE — Tudi kmetje v trebanjski občini se jezijo, ker jim divjad povzroča iz leta v leto večjo škodo na kmetijskih površinah. Zlasti lovške družine Velika Loka, Trebnje, Šentrupert in Mirna so lani izplačale sorazmerno malo odškodnin. Ob obravnavi realizacije lovskogospodarskih načrtov za obdobje 1986—1990 na seji trebanjske vlade so sklenili, da bodo letos povečali odstrel divjadi za okrog 30 odst.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanjč

Varstvo in druga dela v vinogradu

Pogoste padavine zlasti v popoldanskem času ter primerna toplota in močna rosa zjutraj omogočata hiter razvoj peronospore. Okužbe si sledijo v 4 do 6 dneh. Zato je možnost širjenja boleznih zelo velika.

V takem primeru je nujno, da je žlahtna vinska trta zavarovana s sistemskimi pripravki. Če ti pripravki niso bili uporabljeni pri zadnjem škropljenju oz. je od takrat preteklo več kot 12 dni, je potrebno takoj škropiti.

Priporočila se uporaba ridomila ali sandofana. Če je kdo dosedaj uporabljal mikal, je najbolje, da ga uporablja še naprej.

Trte, ki niso pozeble, so pretežno že odcedevle, zato lahko nastopi napad oidija ter nastane občutna škoda. Kdor še ni uporabljal sistemi-

radomil MZ	3,0 kg/ha	tilt 250 EC	0,2 l/ha
sandofan	1,5 kg/ha	topas 100 EC	0,25 l/ha
galben	2,5 kg/ha	rubigan	0,2 l/ha
mikal	4,0 kg/ha	bajleton	0,75 kg/ha

V primeru izbruha oidija je potrebno temeljito poškropiti grozde z 0,125% ali 1,25 kg/ha hiperman-gana in dodati 1—2 kg gašenega apna na 100 l vode.

V drugi polovici julija je priporočljivo še enkrat uporabiti žveplo v prahu (brez grudic) v količini 25 kg/ha. Z njim poleg oidija zatiramo tudi pršice.

Takoj po cvetenju je zadnji čas za dogojevanje z dušikom. Le-to pride v poštev delno, ločeno samo na določenih delih parcele. Količina gnojila je 1—2 dag/m² oz. 3—5 dag/trs pri razdalji 1 x 2,5 m.

Pri sortah z velikimi listi in bujnimi trsi je smotno obiranje lista. S

kov, ima sedaj čas, da jih uporabi. Vendar se priporoča vsem, ki imajo izkušnje in zadosti znanja, da opazujejo trse, na katerih se oidij najprej pojavlja. To je na občutljivih sortah (portugalka, modra frankinja) in tam, kjer je povečana vlaga in toplota. Oidij vsako leto najprej napade ene in iste trse, zato si jih moramo zapomniti. Na tak način lahko zmanjšamo število škropljenj.

Razlogov za napad boleznih kljub škropljenju je več:

- zamujeno prejšnje škropljenje
- pojav odpornih glivic
- izbira neustreznega pripravka
- slaba izvedba

Če se pojavijo odporne glivice, uporabimo pripravke, katerega do sedaj nismo rabili, v največji priporočeni koncentraciji. Pri izvedbi moramo paziti, da ostaja škropivo enakomerno razporejeno na zelenih delih trsa brez kapljanja na tla. Poleg tega moramo uporabiti vsaj minimalno količino pripravka na hektar, da bo škropivo učinkovito delovalo, in sicer:

tilt 250 EC	0,2 l/ha
topas 100 EC	0,25 l/ha
rubigan	0,2 l/ha
bajleton	0,75 kg/ha

tem omogočimo boljše osvetlitev grozda in boljši nanos škropiva na grozde, predvsem če ne uporabljamo sistemskih pripravkov.

Boljša osvetlitev in škropljenje povečujeta odpornost grozda proti botritisu.

Listni pecelj pri mladici moramo prelomiti, ne odtrgati. Odstranjemo samo listje, ki zakriva grozde.

Vrščikanje mladice je potrebno opraviti, preden se te prelomijo nad žlico. Vršček odstranimo dovolj daleč od osnove mladice tako, da ostane zadostna listna površina (pribl. 15 oces).

Inž. JOŽE MALJEVIČ

Vlomilci za rešetkami

Kriminalisti novomeške UNZ so 17. in 18. junija prijeli četverico, osumljeno več kaznivih dejanj

NOVO MESTO — 17. in 18. junija so kriminalisti novomeške UNZ spravili za rešetke 20-letnega P. E. z Grma, leto dni starejšega Z. J. s Ponikev, 20-letnega G. F. s Homa in 29-letnega J. Z. iz Mokronoga. Mladeniči so osumljeni večjega števila kaznivih dejanj vlomov, tatvin, celo rop in goljufije.

P. E. in Z. J. sta bila 9. februarja letos v disku v Gornjem Vrhpolju, kjer sta se za šankom spoznala z domačinom Antonom Kosom. Slednji je bil toliko nepreviden, da jima je pokazal denarnico. Mladeniča sta ga nato zvalila na dvorišče, ga tam pretepla ter mu odvzela 120 din in plinsko pištolo.

Tako naj bi J. Z. letošnjega 31. januarja izročil P. E. in Z. J. ponarejene ključke osebnega avtomobila R-5, last novomeškega Komasa Hertz. Vozilo je bilo parkirano na Društvenem trgu, od koder sta avtomobil spravila v pogon in ga odpeljala na Škofljico. Tam sta petico za 3.500 DEM prodala Ljubljancu N. S.; slednji je nato na ukradeno vozilo vtisnil številke šasije svojega karamboliranega avtomobila in tak avto tudi uporabljal. J. Z. je tudi osumljen, da je 29. oktobra na območju Hrvaške namenoma karamboliral osebni avto honda, ki je bil kasko zavarovan. J. Z. je tako pri zavarovalnici Triglav prijavil prometno nezgodo. Opravljen je bil ogled avtomobila in ocena je ugotovila, da je avto popolnoma uničen. J. Z. je tako zavarovalnico ogoljufal za 85.000 din.

In še naslednja kazniva dejanja: P. E., Z. J. in G. F. so osumljeni, da so lanskega julija na Trški gori vlomili v vikend Jožeta Tršinarja in nato se v vikend Ladislava Blatnika. Slednjemu so odnesli televizor, več oblačil, steklenico viskija in sodček. Z. J. in P. E. naj bi v začetku lanskega decembra na novomeški ZTO ukradla električni radiator, G. F., P. E. in Z. J. pa naj bi na Ponikvah vlomili v dva poškodovana avtomobila nemške registracije ter ukradli več zvočnikov, dva avtoradia in tri mikrofone. Prav tako naj bi P. E. in Z. J. lansko zimo vlomila v osebni avto na Ponikvah in iz njega odnesla avtoradio in očala, P. E., Z. J. in K. M. iz Nemške vasi pa naj bi letošnjega februarja iz osebnega avtomobila Antona Veca blizu Smuke ukradli lovsko puško.

STRELA ZAŽGALA POSLOPJE

ČUČJA MLAKA — Med nevihto, ki je divjala 24. junija okoli 20. ure, je strela udarila v 23 krat 8 metrov veliko gospodarsko poslopje Jožeta Janževca iz Čučje Mlake. Požar je upepelil ostreže, pod njim pa še 14 ton suhe krme in dva kubična metra ladijskega poda. Pri gašenju požara je sodelovalo kar 100 poklicnih in prostovoljnih gasilcev, navzlic temu pa je škoda velika: ocenjujejo jo na 300.000 din.



Samostojna SLOVENIJA 1991

dežurni poročajo

VLOM V LOKAL — Vlomilci tudi v vojnih časih ne mirujejo, celo več, zdi se, da jih skušajo izkoristiti. V noči na 28. junij je neznanec vlomil v gostinski lokal Primovec v Šmarjeških Toplicah in odnesel za 30.000 din cigaret, kave in pijače.

OB DENARNICO — V noči na 26. junij je nekdo na parkirnem prostoru ob magistralni cesti v Poljanah vlomil v kabino parkirane tovornjaka. Odnesel je moško denarnico z denarjem in dokumenti. Lastnik Dragija Trajanov iz Štipe je oškodovan za 8 tisočakov.

OBISKAL VIKEND — 23. junija med 14. in 18. uro je nekdo v Čemšah pri Mirni Peči stopil v odklenjeni vikend Novomeščana Alojza Plantana. Izginila je denarnica, spravljena v hlačah na obešalniku, z njo pa tudi 3.300 din.

IZGINILA ŽAGA — V času med 17. in 22. junijem je iz nezaklenjene garaže Jožeta Šterka iz Črnomlja nekdo odnesel motorno žago znamke Stihl, vredno kakih 12 tisočakov.

VLOM V BRUNARICO — Neznani storilec je med 18. in 24. junijem vlomil v brunarico na Otočca, last Krkinih Zdravilišč. Izginilo je več pijače in cigaret. Krka je tako oškodovana za 1.500 din.

Z avtobusom moril po dolenjki

Poldrugo leto pogojne kazni za Albina Šparakla, ki je kot voznik avtobusa pri Ždinji vasi zakrivil smrt dveh oseb

NOVO MESTO, ŽDINJA VAS — Dolenjska magistralna cesta med Ljubljano in Zagrebom je, ne upoštevajoč seveda tragične in krvave dogodke ob zločinem in barbarskem dejanju letalskih enot jugoslovanske armade prejšnji petek na Medvedku — enega svojih najbolj črnih dni pisala 16. novembra 1988. Takrat je v vsega eni uri na delu ceste pri Ždinji vasi prišlo do dveh hudih prometnih nezgod, ki sta terjali kar štiri smrtno žrtve. Kot krivec ene je moral pred dnevi na zatožni klopi novomeškega temeljnega tožilstva 39-letni Albin Šparakel z Bleda.

Štirideset mintu čez polnoč je bilo, ko je Šparakel peljal avtobus naših zdomocev iz Muenchna v Prijedor. Cesta je bila spolzka in mokra. Avtobus kranjske registracije je s hitrostjo 98 kilometrov na uro pri Ždinji vasi dohitel kolono vozil, ki se je ustavljala. Kakih 20 minut prej je namreč na tem delu ceste prišlo do nezgode, v kateri je osebni avto zletel v ceste in treščil v drevo, pri čemer sta izgubila življenje Ante in Matko Vurbič. Šparakel je kolono vozil opazil; sam je dejal, da jo je zagledal na takšni razdalji, da bi lahko v tem času trikrat, ne enkrat avtobus ustavil. A možakar se je grdo uštel. Cesta je bila spolzka, avtobus je navzlic zaviranju zaneslo v zadnji del osebnega avtomobila zdomca Franja Keresmana, ki je z vozilom zletel s ceste in trčil v drevo, nakar je avtobus zadela še v osebno vozilo nemške registracije, za krmilom katerega je sedel Jusuf Salkić. Trk je bil tako silovit, da je vozilo slednjega dobesedno zario pod zadnji del pripotnika. Salkić in njegov sopotnik Arif Djanić sta po-

dal, da je po njegovem zaviral pravi čas, toda potem ga je pričelo bočno nesti v kolono vozil in prav nič več ni mogel storiti. Zgodilo se je, kar smo opisali že v zgornjih vrsticah. Dodajmo le še, da je tahograf pokazal, kako je bila v času trčenja hitrost avtobusa navzlic zaviranju 65 km/h. Senat je spoznal, da je šlo za zavestno malomarnost voznika Šparakla in ga je zategadelj obsodil na poldrugo leto zapora, pogojno za dobo treh let. Kot olajševalno okoliščino so mu sodniki šteli priznanje in skrb za družino.

B. B.

PADEL SEDEM METROV GLOBOKO IN SE POBRAL

KOČEVAJE — S. K. iz Kočevja je bil 21. junija na obisku pri znanjih v stolpnici v Kidričevi ul. 6 v Kočevju. Ko se je v tretjem nadstropju naslanjal na ograjo balkona, se je odrgala policia in je padel 7 m globoko, se pobral in odšel nazaj v stanovanje. Čeprav ni kazal znakov poškodb, so ga odpeljali na opazovanje v ljubljansko bolnišnico.

UKRADLI ŠTIRI PUŠKE

ČRNOMELJ — V noči na 27. junij je nekdo vlomil v zidanico Ivana Stepana iz Črnomlja in mu odnesel štiri lovske puške ter 30 litrov žganja. Stepan je oškodovan vsaj za 150.000 din.

NIČ NE VEDO

KOČEVAJE — V Delu dne 26. junija je bil objavljen pogovor z materjo enega izmed udeležencev ropov na bencinskih črpalkah. Mati je med drugim izjavila, da je vedela, da je sin zašel na slaba pota, da je to prijavila miličnikom in kriminalistom, a ni zaleglo. Iz njene izjave se je dalo razbrati, da je sin prodajal tudi v Kočevju in sicer razpršilce, mamila in orožje. O tem smo se pozanimali na postaji milice v Kočevju, kjer so nam povedali, da o vsem tem nič ne vedo. Razpršilcev (s solzicem) pri občanah niso opazili, pa tudi o mamilih in orožju jim ni nič znanega.



NEPREVIDNO JE PREHITEVAL — V petek, 28. junija, je prišlo na Cesti hercevoj v Novem mestu do hude prometne nesreče. 21-letni Mitja Brudar iz Novega mesta se je ob 15.10 peljal z osebnim avtomobilom iz Ločne proti centru mesta in na ravnem delu vozišča pričel prehitovati avto pred seboj. V tistem trenutku je nasproti z jugom pripeljal 31-letni Željko

Grdič iz Novega mesta in med vozili je prišlo do silovitega čelnega trka. V trčenju sta se hudo poškodovata Mitja Brudar in Grdičev 41-letni sopotnik Branislav Mirkovič iz Otočca. Oba so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, materialna škoda zaradi zvite pločevine pa so ocenili na okoli 250.000 din.

PADEL S STREHE

NOVO MESTO — 25. junija ob 14.15 je prišlo na Trdinovi ulici v Novem mestu do hude delovne nezgode, v kateri je bil poškodovan 33-letni Franc Gorenc iz Dobrave. Gorenc je tega dne skupaj s še štirimi delavci opravljal dela na strehi VGP, med delom pa mu je, neprivezanemu, zdrsnilo do žlebov, tam se je za hip se ujel, nato pa je padel sedem metrov globoko na tla. Hudo poškodovan Gorenc, ki je delal v skupini zasebnega obrtnika Andreja Abrama, se zdravi v novomeški bolnišnici.



»Odpuščak« je miličnike

Delavce iz drugih republik podil domov, miličnikom pa grozil, da jih bo odpustil iz službe

SEVNICA — 47-letni Mihael Slemenšek iz Sevnice je rekorder svoje vrste. V zadnjih treh letih je bil kar triinajstkrat kaznovan pri sodnikih za prekrške, povzročil je več deset intervencij posavskih miličnikov, naposled je prekipelo letošnjega 16. maja. V popoldanskem lokalnem TTB na železniški postaji v Sevnici. Ob točilni mizi je tam stoječim delavcem iz drugih republik očital, naj zginejo, od koder so prišli, češ da nimajo v Sloveniji kaj iskati. Zmerjal jih je z vsemogočimi izrazi, v dokaz, kako resno misli s svojimi zahtevami, je ob tla zalučal dve steklenici. Strežnemu osebju ni preostalo drugega,

kot da so poklicali na pomoč miličnike. Slednji so Slemenška odpeljali na hlačenje. A tudi to ni šlo povsem gladko: v prostorih za pridržanje sevniske postaje milice je moze postavje glasno in junaško zmerjal, za nameček pa jim grozil, kako jih bo odpustil iz službe. Vse to je pripeljalo do tega, da je moral pred neviesti na zatožni klopi novomeškega temeljnega sodišča. Sodniki so Mihaela Slemenška obsodili na 10 mesecev zapora. Možakar je sicer trdil, kako je njegovo reagiranje povezano s tem, da ga ljudje zasmehujejo, se mu norčujejo in ga izkoriščajo, toda odločitve sodišča to ni spremenilo. Ne nazadnje govori o Slemenškovem obnašanju tudi dejstvo, da je bil večkrat kaznovan ne le zaradi prekrškov, pač pa tudi zaradi nasilniškega obnašanja, k temu pa sodi še en podatek: med letošnjim 8. marcem in 15. majem je bil vzrok kar sedmih posredovanj sevnških miličnikov.

ODPELJALI INVENTAR

MOKRONOG — Slavko Š. iz Kranjske ter Drago Č. in Marija H. iz Ljubljane so utemeljeno osumljeni, da so 23. junija popoldne vdrli v stanovanje Jožefa Vrtačnika iz Trebnjega in iz stanovanja odpeljali inventar. Škode je za 14.000 din.

Vprašljiv nastop Krkinih kolesarjev na SP v ZDA

Če bo priporočilo Športne zveze Slovenije veljalo še naprej, se ga bodo Krkini kolesarji seveda držali

NOVO MESTO — Stališče in priporočilo republiške športne zveze, naj slovenski športniki v času okupacije svoje domovine ne nastopajo v dresih reprezentance Jugoslavije, je jasno, razumljivo in logično. Odzval se mu je Jure Zdovec, ki ni nastopil v sklepnih bojih na evropskem košarkarskem prvenstvu v Rimu, odzvali so se športniki na mediteranskih igrah, ki te dni potekajo v Atenah, poziv so resno vzeli tudi v novomeškem KD Krka, kjer je okostje mladinske reprezentance, ki bi morala prihodnje dni odpotovati na svetovno prvenstvo v ameriški Colorado Springs.

Če bo šlo tako naprej, bodo naši športniki brez nastopa na svetovnem prvenstvu, nekateri tudi brez sodelovanja na olimpijskih igrah, ki so sanje slehernega športnika. Leta truda, garanja in odrekovanja bodo šla v nič.

Članska vrsta KD Krka je minule dni končala nastop na dirki Giro d'Italia. Od 156 tekmovalcev iz vse Evrope, kolikor jih je bilo na startu, jih je dirko končalo 108, zmagal pa je italijanski reprezentant Casagrande. Najboljši Novomeščan je bil Srečko Glivar, ki je v skupnem seštevku zasedel 16. mesto, Sandi Papež je bil 25., Igor Turk pa 56. V konkurenci kolesarjev do 20 let je Bogdan Fink zasedel tretje mesto. V času vojne so novomeški kolesarji našli zatočišče pri svojih avstrijskih prijateljih v Afenzu, že 3. julija, pa so pot nadaljevali v ČSFR, kjer jih čaka naslednja dirka, imenovana Bohemia tour.



Jože Petelin, predsednik KD Krka: »V klubu smo v težkem in negotovnem položaju, vsekakor pa se bomo dosledno držali priporočil Športne zveze Slovenije.«

Držali se bomo priporočila, čeprav seveda še zmeraj trdno upamo, da bo morije vendarle konec, da bo zmagal razum,« je v terek govoril Jože Majes, vodja jugoslovanske mladinske reprezentance, ki je za ta dan sklical tudi tiskovno konferenco v Šmarjeških Toplicah. Konferenca je bila sklicana že pred okupatorjevo agresijo, razumljivo so vzroki, zakaj je odpadla. »Še zmeraj se pripravljamo in delamo, kot da bomo na pot šli, ne nazadnje je v ta nastop vložena vsaj leto dni trdega dela, odrekani in tudi veliko pričakovani, da vloženi sredstev ne omenjamo. Prva skupina, v kateri so kolesarji, ki naj bi nastopili v ekipni vožnji, bi na pot morala že 7. julija. Pičle so možnosti, da bi se v tem času karkoli spremenilo, naše upanje je, da bi se dogodki razpletli vsaj do 11. julija, ko bi morali na pot kolesarji, ki bodo nastopili v cestni posamični dirki. Od slednje tudi največ pričakujemo, v svojih vrstah imamo Gorazda Štanglja, ki je po mnenju vseh strokovnjakov med kandidati za meda-

To pa ta hip ni edina negotovost v novomeških kolesarskih vrstah. Pod velikim vprašanjem je tudi vedba tradicionalne kolesarske dirke za Veliko nagrado Krke, ki bi morala biti 13. in 14. julija. O tem, ali dirko odpovedati ali predstaviti na kasnejši termin, je v terek večer odločil izvršilni odbor KD Krka.

Topličanke gredo v Pariz

Uspeh mladih atletinj na državnem prvenstvu — Hohnječeva dvakrat popravila rekord

DOLENJSKE TOPLICE — Za dolensko športno javnost brčkone novica, kako so mladinke ljubljanske IBL Olimpije osvojile naslov ekipnih državnih prvinik, mladinci pa so bili tretji, ne bi imela kakšnega posebnega pomena, ako ne bi levi delež t takšnemu uspehu pripeljali mladi atleti in atletinje iz Dolenjskih Toplic. Ta uspeh je dekletom tudi omogočil, da se bodo med 15. in 17. septembrom v Parizu udeležile ekipnega mladinskega evropskega prvenstva.

la tudi v finalu Atletskega pokala Jugoslavije, v finale troskoka se je uvrstila kot sedma, nato pa to svojo uvrstitev še krepko izboljšala. Z rezultatom 11,76 metra je na koncu osvojila zelo dobro četrto mesto v državi.

Za konec nemara še najbolj razveseljiva vest. V Ljubljani je bil pred dnevi republiški finale atletskega troboja za učence in učence osnovnih šol, na katerem se je odločil odzvala mlada Topličanka Melita Hohnjec. Že na občinskem kvalifikacijskem tekmovanju je zbrala rekordno število 1282 točk, nato pa v Ljubljani ta rezultat še izboljšala. Zmagala je kar v dveh disciplinah: v teku na 60 m je dosegla čas 8,6 sek., v skoku v daljino pa 4,62 metra. Zelo dober je tudi njen uspeh v metu žogice (36,92 m), tako da je skupaj zbrala kar 1302 točki, kar je seveda pomenilo nov republiški rekord in zlato odličje. O premoči Hohnječeve priča podatek, da je drugouvrščeno Kranjčanko prehitela kar za preko 200 točk.

NOČNI TURNIR V DOBOVI

DOBOVA — RK Dobova organizira tradicionalni nočni turnir v malem nogometu na igrišču v Dobovi dne 6. julija ob 18. uri. Nastopajoče čakajo bogate nagrade, in sicer: 1. nagrada: pokal, odojek, zaboj piva ter vikend paket za 10 oseb na morju; 2. nagrada: pokal, 10 kompletov dresov in hlač Adidas, odojek; 3. nagrad: pokal in 10 večerij; 4. nagrada: pokal in 10 pizz. Žrebane bodo tudi vstopnice, in sicer: prva nagrada: žaga Jansered in telefon Panasonik. Prijave ekip pred pričetkom turnirja, kjer poravnava tudi startnino.

TEKMOVANJE TABORNIKOV

MIRNA — Taborniki z Mirne na Dolenjskem so pred dnevi pripravili tekmovanje čebelic in medvedkov v taborniškem mnogoboju, na katerem je nastopilo 270 mladih iz vse Slovenije. Največ uspeha so imele štajerske ekipe. Tako je v kategoriji II zmagal odred Pusti grad iz Soštanja pred Zeleno Roglo (Zreče) in Francem Lešnikom (Maribor), v kategoriji III 11. Snoub (Maribor) pred Pustim gradom in Mirno, v četrti kategoriji pa odred Franca Lešnika pred Bistrimi gamsi (Kamnik) in Pustim gradom.

Zmaga brežiških telovadcev na Dunaju

Srečanje ob 100-letnici dunajskega društva

BREŽICE — Telovadke in telovadci brežiškega športnega razreda so se v soboto, 22. junija, udeležili prijateljskega gimnastičnega dvoboja na Dunaju, kjer so se pomerili z vrsto ATV Grinzling. Mladi Brežičani so prijeto presenetili, saj so v moškem razredu celo zmagali. Ob tem velja omeniti, da je dvoboj na željo gostiteljev potekal zgolj na štirih orodjih. REZULTATI — moški, ekipno: 1. Športni razred Brežice 197,45 točke, 2. ATV Grinzling Dunaj 196,10; posamično: 1. Schoeller (Dunaj), 2. Dejanov, 3. Žerjav, 6. Kolar (Brežice); ženske, ekipno: 1. Jellesse (Dunaj) 249,60, 2. Športni razred Brežice 245,50; posamično: 1. Busecker (Dunaj), 3. Raninger, 6. Cetin (Brežice). Naj omenimo, da je bilo srečanje posvečeno stoletnici dunajskega društva. B. ZNIDARŠIČ

Črnomaljši v 1. ligi

Rokometaši iz Črnomlja bili brez pravega nasprotnika — Jesen začeli v 1. slovenski ligi

ČRNOMELJ — Članska ekipa črnomaljskega rokometnega kluba je pred dvema letoma izpadla iz 1. slovenske lige, letos pa jim je zopet uspelo, da bodo jeseni nastopili v 1. ligi. In kar je pohvalno, v 2. slovenski ligi, v kateri so tekmovali letos, so bili pripriljivo prvi. Pravega nasprotnika pravzaprav sploh niso imeli, razen ekipe iz Radeč, ki velja tudi za neuradnega svetovnega mladinskega prvaka. »Iz prve lige smo izpadli zaradi menjave generacij, saj je prenehala igrati 8 starejših in izkušenih igralcev, ki jih ni bilo mogoče nadomestiti čez noč. V dveh letih pa so mladi že toliko napredovali, da so ob nekaterih izkušenih igralcih zmogli to breme. Seveda gre zahvala za uspeh poleg poštovovalnim igralcem še predsedniku kluba Borisu Lovrenčiču in trenerju Tinetu Svetiču,« pravi Vladimir Radovič, član izvršnega odbora kluba, ki nosi precejšnje breme organizacijskega dela v klubu. Radovič je optimistično napovedal, da računajo tudi na daljši obstanek v 1. slovenski ligi, saj bo ekipa takšna, kot je sedaj, gotovo vzdržala skupaj vsaj nekaj let. »Izpad iz 1. lige je bila za nas dobra šola. Zavedamo se, da moramo neprestano vzgajati podmladek, seveda pa ga moramo tudi znati pritegniti za ta šport, na primer z gostovanji v tujini,« pravi Radovič. Pri črnomaljskih osnovnošolcih je namreč kar precejšnje zanimanje za rokomet, med njimi je tudi nekaj obetavnih igralcev. Zal pa imajo precejšnje težave s strokovnim kadrom. Predvsem so si v Črnomlju več obetali od strokovnjakov, ki so končali fakulteto za telesno kulturo.

Največji strošek so prevozi in športna oprema, za kar pa denar, ki ga dobijo iz proračuna, ne zadošča. »Znajti se moramo sami z organizacijo prireditelj, nekaj pričurjaja tudi od vstopnine in dobrodelnih prispevkov. Sedaj, ko smo se povzpeli v višjo ligo, računamo, da bomo dobili tudi več denarja, zagotovo pa ga ne bo toliko, da bi za-



Vladimir Radovič

doščalo za normalno, kaj šele za brezskrbno delo,« tarna Radovič. Ob tem ne pozabi omeniti, da so vsi igralci v njihovem klubu čisti amaterji, jeseni pa bodo začeli tekmovali s klubi, v katerih so tudi rokometarji, ki jim plačujejo hrano. Tu bodo Črnomaljši gotovo zastopali. »Sicer pa pri nas vlada negotovost, ker ne vemo, kakšen bo v prihodnje sistem tekmovanja glede na politične razmere v Jugoslaviji. Upamo, da bo ostalo tako kot doslej, saj smo na takšen sistem najbolj navajeni in smo z njim zadovoljni,« razmišlja Radovič. M. B.-J.

Kar se tiče finančnih težav, tudi črnomaljski rokometarji niso izjema.

tedenski koledar

Četrtek, 4. julija — Dan borca
Petek, 5. julija — Ciri
Sobota, 6. julija — Marija
Nedelja, 7. julija — Metoda
Ponedeljek, 8. julija — Evgen
Torek, 9. julija — Veronika
Sreda, 10. julija — Amalija

LUNINE MENE
5. julija ob 3.50 — zadnji krajec

kino

ČRNOMELJ: 5. 7. (ob 21. uri) ameriški erotični film Vročina v telesu. 7. 7.

kmetijski stroji

ŽETVENO NAPRAVO za BCS prodam. Tone Dragan, Šmarješke Toplice 17, ☎ 73-297. 4186
ZETOR 7011 in prikolico (4 t) prodam. ☎ 57-632. 4200

KMETOVALCI POZOR!
Trgovsko podjetje TEIK Kapele, Jereslavc 9, tel. (0608) 68-346, ugodno prodaja traktorje UNIVERZAL 45 in IMT. Cena: protivrednost 9.000 DEM. Dobava 5 do 10 dni. (P26-5MO)

kupim

GRADBENI OBJEKT, z večjim dvoriščem, na relaciji Krško—Leskovec kupuje manjša delovna organizacija. ☎ 79-116. 4196

(ob 19. uri) ameriška komedija Nindže želve. 7. 7. (ob 21. uri) ameriški avanturistični film Darkman — človek iz teme. 10. 7. (ob 11. uri) francoski akcijski film Nikita.
KRŠKO: 4. 7. (ob 21. uri) ameriški erotični film Superseks, transeks, super. 7. 7. (ob 18. uri) ameriški glasbeni film Velike ognjene žogice.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 4. 7. (ob 10. uri) ameriški risani film Davno pozabljena dežela. Od 4. do 7. 7. (ob 19. in 21. uri) ameriška melodrama — komedija Zelena karta. 8. in 9. 7. (ob 19. in 21. uri) ameriški akcijski film Krvavi šport. 10. 7. (ob 19. in 21. uri) ameriška pustolovska drama Planine meseca.

TELICO in kravo, brejo 5 mesecev, prodam. Franc Miklič, Gor. Karteljevo 3, Mirna Peč. 4187
FRIZERSKO OPREMO (možnost salona še naprej) prodam. ☎ 25-506, Tomislav Bec, Muzejska 3, Novo mesto. 4197
POROČNO OBLEKO, številka 38, belo, prodam. ☎ 56-032. 4198

obvestila

ROLETE, ŽALUZIJE izdelujemo in montiramo po konkurenčni ceni. ☎ (068)44-662. 4188
NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave stare 3 in 4 mesece, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejema in daje vse informacije Gostilna Cetin, Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, ☎ (0608)67-578. 4189



Ali že veste, da lahko na enem mestu izberete in si izposodite klasično, moderno ali ekskluzivno poročno obleko?

Vjenčana posudiona (izposojevalnica poročnih oblačil), Vlačka 70, Zagreb, tel. 418-014.

GOPACK
PAKIRNI STROJI
TEL. 065 31 766

UMETNI KAMEN
za oblaganje fasad

po najugodnejših cenah
svetlo sivi 135 din m²
temno sivi
z belimi ostenki 150 din m²
beli 180 din m²
Možne tudi druge barve.

Mogoča dostava na dom in tudi polaganje

»KOŠMRLJ«, d.o.o.
Meniška vas 7,
Dol. Toplice
tel. (068) 65-557

VEDEŽEVALKA v Novem mestu dne 11. julija 1991. Naročila sprejema na tel. (065)26-839. (P27-1MO)

POZORI!

Vabimo vse, ki bi radi dobro služili s prodajo na terenu. Petdeset različnih artiklov. Možna redna zaposlitev. Tel. (068) 24-780 ali 24-781, dopoldan.

ZAHVALA

Dr. STROJANU in sestram otroškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, ki ste s hitro in uspešno intervencijo ohranili življenje najinemu sinu Robiju, prisrčno hvala. S tem ste ponovno dokazali svojo sposobnost in požrtvovalnost, ki jo človek v tako hudih časih še kako potrebuje.
Hvaležna starša KOŠIR

službo dobi

IŠČEMO potnike za prodajo tekstila na terenu. Lasten prevoz, dober zaslužek. ☎ 23-640. 4152

službo išče

DELO na domu išče dekle iz okolice Krškega. ☎ (0608)79-555. 4190

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ (068)23-022. 4165

ženitne ponudbe

DOLENJSKA DEKLETA so najboljša dekleta, pravijo fantje in jih vabijo v AFRODITO, ženitveno posredovalnico v Kranju, od 8. do 14. ure, v četrtek in petek pa od 14. do 19. ure na ☎ (064)324-258, da se spoznajo. 4191



nagraduje naročnike Dolenjskega lista

ZAVAROVALNICA TILIA, Cesta herojev 1, iz Novega mesta, s svojimi predstavništvi v Metliki, Črnomlju, Kočevju in Trebnjem in zavarovalnimi agencijami v Ribnici, Grosuplju in Krškem nagraduje naročnike Dolenjskega lista.
Nagrada Zavarovalnice TILIA je premoženjsko zavarovanje v višini 2.500 dinarjev. Če je premoženje izžrebanca že zavarovano, nagrado lahko podari prijatelju ali sorodniku, važno je le, da bo tudi on naročnik Dolenjskega lista.
Ta torek je imela največ sreče pri žrebanju Pepca Taborsky iz Novega mesta, Zagrebska 8, naročnica od leta 1955, ki naj se čimprej zglašuje na predstavništvu Zavarovalnice TILIA, Cesta herojev 1, Novo mesto.

ZAPRTA CESTA

OSILNICA — Cesta med Zamostom in Malim Logom, ki je bližnjica tega dela kočevske občine do morja, bo zaprta vse do jeseni, zapri pa so jo minuli ponedeljek. To cesto širijo in praviljajo za asfaltiranje. Od Osilnice pa do morja je to zdaj še edine okoli 4 km neasfaltirane ceste. Napovedujejo pa tudi zaporo ceste med Osilnico in Čabrom, ker bo zasebnik začel graditi malo elektrarno. Gre za elektrarno ob mejni reki Čabranki, za gradnjo katere je potrebno prej pridobiti soglasje obeh republik.

MALI OGLASI

v ponedeljek tudi od 20. do 22. ure

☎
25-747

Iskra

ISKRA INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA
»INDEL« KOSTANJEVICA NA KRKI, d.o.o.
68311 Kostanjevica na Krki

Upravni odbor

razpisuje delovno mesto

GLAVNEGA DIREKTORJA DRUŽBE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih v zakonu, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
— da imajo VII. stopnjo strokovne izobrazbe, tehnične, ekonomske ali družboslovne smeri,
— da imajo znanja in sposobnosti ter druge lastnosti za organiziranje in vodenje delovnega procesa,
— da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju organiziranja in vodenja delovnih procesov,
— da prijavi priložijo predlog programa dolgoročnega razvoja in način uresničevanja v 4-letnem mandatnem obdobju

Izbrani kandidat bo imenovan za obdobje 4 let. Pisne prijave z ustreznimi dokazili naj kandidati naslovijo na »razpisno komisijo« v 15 dneh po razpisu. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po poteku roka za prijavo.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rústja (glavni urednik in direktor), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc in Ivan Zoran.
IZHAJA ob četrkih. Posamezna številka 28 din, naročnina za 3. trimesečje 300 din; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 600 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 350 din, na prvi ali zadnji strani 700 din; za razpise, licitacije ipd. 400 din. Mali oglasi do deset besed 300 din, vsaka nadaljnja beseda 30 din.
ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 22-365, telefaks: 24-898. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi ustreznega republiškega odloka (Uradni list Republike Slovenije, št. 7/91) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

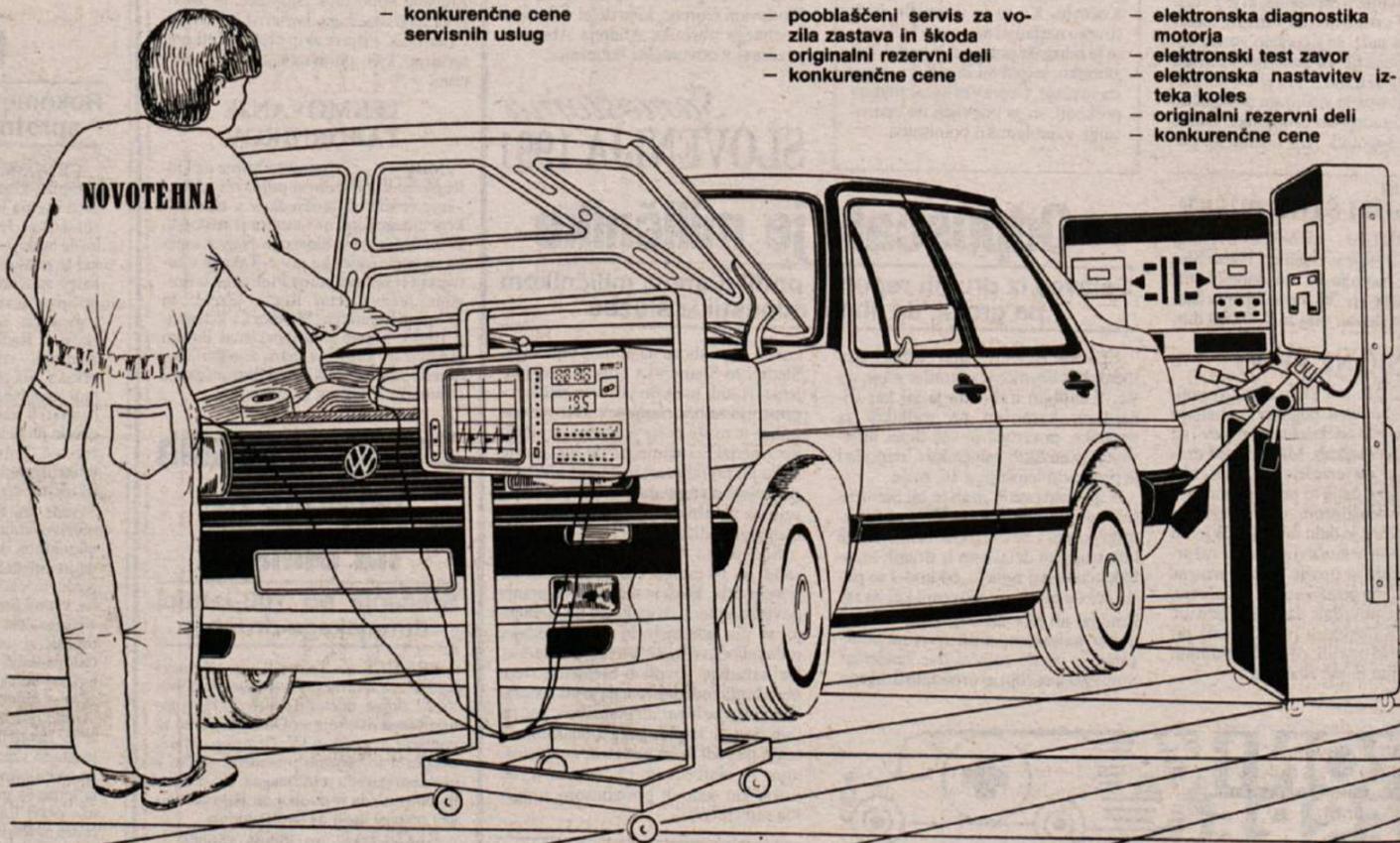
»ODGOVOR NA POTREBE VAŠEGA AVTOMOBILA«

V NOVOTEHNI odgovarjamo na potrebe in pričakovanja lastnikov vozil VW-AUDI, (GOLF, JETTA, PASSAT, AUDI), ŠKO-DA, in FIAT-ZASTAVA.
OD 27. JUNIJA DO 17. JULIJA smo pripravili posebno prilagojen program uslug vsak delovni dan **OD 7.00 DO 17.00.**

Ob redni pomoči za vzdrževanje vašega vozila vam nudimo tudi **10 % POPUST** za delo in brezplačen nasvet za kasnejše vzdrževanje vašega vozila.

Dodatna **UGODNOST** za **VSAKEGA 20. KORISTNIKA USLUG** v tem času.

Brezplačno delo pri naslednjem preventivnem pregledu.



NOVOTEHNA
AVTOMOBIL

— **SERVIS NOVO MESTO, ŠMIHELSKA 12, tel.: 21-538**
— **SERVIS TREBNJE, POD GRADOM 9, tel.: 44-025**
— **SERVIS METLIKA, CESTA 15. BRIGADE 1, tel.: 58-197**

DOM UPOKOJENCEV IN OSKRBOVANECV IMPOLJCA, p.o. SEVNICA

Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA
prosto delovno mesto s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

— vodenje finančno-računovodske
službe zavoda

Pogoji:

- višja ali visoka izobrazba ekonomske smeri in 5 oz. 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih na računovodskem področju;
- organizacijske in vodstvene sposobnosti ter odgovoren odnos do gospodarjenja z družbenimi sredstvi in do sodelavcev;
- delovno razmerje se sklepa za 4 leta, nastop dela 1. 9. 1991 oz. po dogovoru.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev in opisom dosedanjega dela na naslov: Dom upokojencev in oskrbovancev Impoljca, 68290 Sevnica, z oznako Komisija za delovna razmerja, v 15 dneh od dneva objave. Stanovanja ni.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po zaključnem izbornem postopku.

SREDNJA ŠOLA KOVINARSKA IN ELEKTROTEHNIČNE USMERITVE KRŠKO Krško, Hočevarjev trg 1

RAZPISUJE DELA IN NALOGE

1. učitelja angleškega jezika — profesor
2. učitelja elektrotehničnih predmetov — dipl. ing., elektronik

Pogoji:

- točka 1: kandidat mora imeti ustrezno visokošolsko izobrazbo
- točka 2: kandidat mora imeti ustrezno visokošolsko izobrazbo

Delovni mesti razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Pričetek dela: 1. IX. 1991
Prijave z dokazili o izobrazbi naj pošljejo kandidati v 10 dneh po objavi tega razpisa. Prijavljeni bodo obveščeni o izbiri kandidata v devetih dneh po izteku razpisa.

Osnovna šola narodnega heroja Martina Kotarja v Šentjerneju

razpisuje prosta dela in naloge

— POMOČNIKA RAVNATELJA za 4 leta

Imenovanje velja od 1. 9. 1991.

Za pomočnika ravnatelja je lahko imenovan kandidat, ki izpolnjuje pogoje za učitelja po 96. členu Zakona o osnovi šoli in ima:
— opravljen strokovni izpit,
— najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 8 dneh po objavi razpisa delegaciji delavcev v svetu šole.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po roku za prijavo.

Iskra

Industrija kondenzatorjev in opreme
Semič, d.o.o.
Vrtača 1

po sklepu upravnega odbora podjetja daje naslednji:

RAZPIS

V najem dajemo nepremičnine stavbe in zemljišča (nekdanji obrtni servis) v Semiču.
Gradbene nepremičnine obsegajo:

- zemljišče velikosti 28 a 30², ki je komunalno opremljeno z vodo, električno in kanalizacijo
- glavno zgradbo — proizvodno halo »A« — gradbene površine 529,80 m²
- garaža oz. pomožni objekt »B« — gradbene površine 108,22 m²
- priložno skladišče »C« — gradbene površine 41,60 m²
- skladišče vnetljivih tekočin »D« — gradbene površine 11,31 m².

Vsi zainteresirani za najem navedenega objekta naj dostavijo pismeno vlogo, ki naj poleg osnovnih podatkov ponudnika vsebuje tudi kratek opis proizvodnega programa s številom možnosti zaposlitve delavcev Iskre Semič, predvidena vlaganja v objekte, čas najema in višino najemnine.
Vse ostale informacije lahko dobite na telefonski št. (068) 56-230, int. 288.
Ogled prostorov je možen v času razpisa vsak dan po predhodnem dogovoru.
Pismene vloge s priloženo ponudbo naj interesi pošljejo v 7 dneh po objavi razpisa na naslov: ISKRA, Industrija kondenzatorjev in opreme, d.o.o., Semič, Vrtača 1.

Samostojna
SLOVENIJA 1991

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moža, očeta, starega očeta in praočeta

ANTONA VOVKA

upokojenca

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in članom Gasilskega društva Bela Cerkev, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, prinesli cvetje in nam ustno in pisno izrazili sožalje. Lepa zahvala sodelavcem, obema govornikom, pevcem za prelepe pesmi in gospodu župniku za opravljen pogrebni obred.

Žalujoci: žena Gizela, sinova Anton, Stanislav in Jakob z družinami

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je prerano zapustil
moj oče in brat



ANTON MOHORČIČ

iz Vidošič 15 pri Metliki

Od njega smo se poslovili dne 26.6.1991 na pokopališču pri Svetem Roku v Metliki. Iskreno se zahvaljujemo osebju pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, zdravnikom Zdravstvenega doma Metlika g. dr. Mlačku in dr. Videtiču. Posebno se zahvaljujemo sosedu gospe Lojzki Vrtačič, govorniku g. Mavretiču iz Drašič za poslovilne besede in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: sin Tone, sestri Marija in Katarina ter brat Jure z družinami
Metlika, Črnomelj, Paris

ZAHVALA

30. junija nas je v 75. letu starosti nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, brat, dedek,
stric in tast



ANTON TEKSTOR

iz Ždinje vasi 3 A

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala gospodu govorniku za poslovilne besede, KS Ždinja vas in gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi

V SPOMIN

Te dni mineva leto, odkar žalujemo za našo
ženo, mamo, babico, sestro in teto



ANGELO KASTELIC

roj. Predovič, iz Ljubljane,
Hradeckega 48

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki se je spominjate in obiskujete njen prerani grob.

Vsi njeni

ZAHVALA

Tiho prihaja mrak,
plah je njegov korak,
plaho bega,
Srce, zakaj drhtiš?
Česa, povej, se bojiš?
Vsega, vsega...

(O. Zupančič)



Ob nenadni tragični izgubi našega 44-letnega
sina, očeta, brata in strica

BOGDANA ZAMIDA

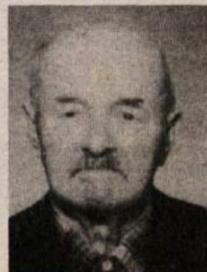
z Uršnih sel 99

se iskreno zahvaljujemo za izkazano pomoč v težkih trenutkih sosedom, prijateljem, posebno g. Malovrhu in vsem za podarjeno cvetje in izraze sočutja, kolektivom Mercator blagovnica, Iskre Tenel, Občinske geodetske uprave in Sekcije za promet ŽTO Novo mesto, govorniku g. Sobarju za poslovilne besede, g. Berusu za zaigrano Tišino. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred in tolažilne besede.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče,
ded, praded, brat in stric



FRANC BREZNIKAR

z Gorenje Dobrave 5, Trebnje

Ob izgubi se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste bili z nami v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Trebnje za številne obiske v času njegove bolezni, g. župniku za lepo opravljen obred, cerkvenemu pevskemu zboru za zapete žalostinke, Majerjevi za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila draga
mama, stara mama, prababica, sestra in teta



AMALIJA VOVK

iz Trebnjega

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in vse darovane sv. maše. Posebna zahvala dr. I. Kranjcu, ki je dolgo let skrbel za njeno zdravje, osebju internega oddelka-šoku Splošne bolnišnice Novo mesto, gospodu župniku za opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči,
tam sonce srčce ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemi.

(Gregorčič)



FRANCIJA FINKA,

roj. 1951

iz Obrha pri Dolenjskih Toplicah

se iskreno zahvaljujemo g. župniku za opravljen obred in ganljiv poslovilni govor, pogrebnikom, sorodnikom in vaščanom. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste nam izrekli sožalje in se poklonili mrgovemu spominu. Posebno zahvalo smo dolžni družini Bobnar za njihovo pomoč v za nas najtežjih trenutkih.

Oče, mati in vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 92. letu starosti
zapustila naša draga mama, babica, prababica,
sestra, svakinja, teta in tašča



MARIJA BELIČIČ

iz Črnomlja

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, podarili cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju ZD Črnomelj, posebno medicinski sestri Minki za prijaznost in medicinsko pomoč pri njeni bolezni. Posebno zahvalo smo dolžni prizadevnim sosedom za nesebično pomoč. Zahvaljujemo se tudi prof. Kambiču za poslovilne besede, pevcem in gospodu dekanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci vsi njeni

Črnomelj, Ljubljana, Nemčija, Kanada

Borut Novak



Številne grožnje in besedne vojne z juga države so v minulih mesecih slovensko policijo — vsaj njen operativni del, med katerega je sodil tudi Borut Novak, ki je bil zadnjih pet let poveljnik posebne enote novomeške milice — prav silile, da se na morebitno nevarnost pred dogodki, kakršnim smo jim bili priče minule dni, sproti in temeljito pripravljajo. Da je bilo delo temeljito, kaže narejeno in doseženo. »Od predplebiscitnih dni naprej smo se na novomeški postaji milice skupaj z rezervisti pripravljali na možen tovrsten razplet. In to seveda ob rednem delu, ki ni prav nič trpelo, prej bi lahko rekli nasprotno. Noben miličnik ni šel delovnih ur, jasno je pač bilo, da se morajo s stopnjevanjem napetosti stopnjevati tudi naše aktivnosti. Pred proglasitvijo samostojnosti smo aktivirali vso rezervno sestavo in ta je v uniformah še danes. Toda vse to bi pomenilo sila malo, ako možje v uniformah, pa najsi gre za aktivno ali rezervno sestavo, ne bi pokazali drže, ki me je presenetila in hkrati presunila. Ako ne bi bilo takojšnje in tolikšne podpore ter pomoči javnosti. Verjemite mi, da živeti s tem spoznanjem, četudi v eni roki vseskozi držiš orožje, pripravljeno na strel, v drugi pa radijsko postajo, od katere si v vojni enako odvisen, kot od orožja, ni prav nič težko.«

Pred petnajstim leti, ko je Borut obiskoval srednjo miličniško šolo v Tacnu, so gojenci vodili in se urili za boj s kriminalom in zunanji sovražnikom, danes polagajo gozdi izpit, na katerega jih takrat ni nihče pripravljaval. Vsakdanje življenje so zamenjali z življenjem na barikadah, veliko jih sodeluje pri blokadi vojašnice v Bršljunu, nadzorujejo gibanje oseb in vozil, premike sovražnih enot. Kdaj bodo znova doma, ne ve nihče. Tudi Borut ne. Zato pa trdno upa, da dan, ko bo znova lahko pozdravil zeleno bratovščino na Gorjancih, žogobrcarske prijatelje, s katerimi se je še pred štirinajstim dnevi veselil pod Miklavžem, ne more biti daleč.

B. BUDJA

S prizorišča vojne na Medvedjeku

Reportaža z mesta razdejanja, ki ga je povzročila največja bitka na Dolenjskem pa tudi v Sloveniji

MEDVEDJEK — V petek malo pred enajsto uro dopoldan se je kmet Tone Kotar zadnjič zadržal v nebo, trenutek zatem ga je v srce zadel kos raketnega izstrelka iz okupatorjevega miga. Krvavel je in nihče mu ni mogel pomagati. Pogumni najmlajši Kotarjev sin se mu je hotel približati z lončkom vode, vendar se je pred novim napadom moral umakniti. Bombe so iz jastrebov in migov padale vseprek. Gospodar je za vedno zatisnil oči pri kozolcu enojkusto metrov stran od avto ceste, zatem je zagorelo. Kozolec in gospodarsko poslopje sta bila v trenutku v plamenih in le gasilcem Velikega Gabra se je zahvaliti, da so uspeli obvarovati novo Kotarjevo hišo. Zoglenelo truplo 58-letnega gospodarja Toneta so šele zvečer položili v krsto, vendar so se domačini tega kraja raje izognili, zato tudi v nedeljo dopoldan, ko so ga na pokopališču v Velikem Gabru polagali k zadnjemu počitku, ni bilo velikega pogreba. Za njim je jokalo le pet otrok in žena Genovefa ter ožje sorodstvo.

Pogorišče Kotarjeve domačije na Medvedjeku smo obiskali v ponedeljek dopoldan, ko je v tem klanecu na pol poti med Novim mestom in Ljubljano še vse dišalo po smodniku, čeprav so se enote Jugoslovanske armade v nedeljski noči umaknile proti Zagrebu in se ustavile v Krakovskem gozdu. Seveda smo najprej odšli do Kotarjeve domačije, kjer je bilo tistikrat kar precej tujih novinarjev, in prisluhnili pričam. Beno Kozlevčar iz Velike Loke je bil tisto petkovo jutro v službi v trebanjskih Tesnilih. Ko je zvedel, da poka, je sedel v avto in se odpeljal do Kotarjevih na Medvedjek, saj je Kotarjeva Jožica njegovo dekle. »Vsi so stali ob avto cesti pri tovornjaki in se pogovarjali s šoferji. Ta čas so priletela letala in uspelo nam je le toliko, da smo prišli do hiše. Ko je prvič počilo in zadelo očeta pri kozolcu, sem se vrgel na dekle in skupaj sva se pritajila k tlom. Bombni drobec je preluknjal le moj avto. Ko sem videl, da gori gospodarsko poslopje, sem se odpeljal po pomoč v Veliki Gaber. Gasilci so se hitro zbrali in reševali. Reševali so še med bombnim napadom, saj so se mogli in jastrebi takrat že spet vrnili. Pri tovornjaku so obležali šoferji, ki so bili pri malici. Šest je bilo takoj mrtvih. Drobcu so ubili tudi dve kravi in dve telici, ena krava pa je zaradi dima poginila naslednji dan. Tudi za prašiče ne vemo, če bodo ostali. Škoda je velika, vendar bi lahko bila še večja, če bi mihi zadeli bližnje skladišče Kemije impeks, kjer imajo shranjene neke zelo strupene snovi«, je dejal Beno Kozlevčar.

Za hip se ozremo po bližnjih poljih, posejanih s koruzo. Povsod so sledi bomb, pravi mali kraterji. Prav v času našega obiska je bila pri Kotarjevih komisija Centra za socialno delo iz Trebnjega. V hišo se zaradi žalosti nisimo upali, zato smo počakali, da nam je o tragediji povedal še 20-letni Kotarjev Tonček. »Kar slutil sem, da bo nekaj narobe. Dan prej je nad našo hišo krožil vojaški helikopter in občutek sem imel, da fotografirajo našo rampo protitočne obrambe. Zato sem v petek takoj, ko je padla prva raketa v bližino rampe, skočil za volan traktorja, z verigami zapel rampo za iztrepljanje raket in vse skupaj potegnil v bližnji gozd. Kasneje sem opazoval, kako so iz letala s strojničnimi rafali obstreljevali vse okoli te male kovinske hišice. Pokale so bombe in čutil sem, da je sodni dan«, še vedno pod vtisom vojne pripoveduje Kotarjev sin Tone in nadaljuje: »Moj oče je bil vedno za to, da se Slovenci odcepimo in velikokrat smo skupaj sanjali o Evropi. Vedno je potarnal, ko je moral plačevati davke za vojsko, češ, kaj nam bo orožje. Pa mu je življenje vzelo prav to. In še to naj povem, ta kozolec je pogorel v

prvi svetovni vojni, v drugi in sedanjih vojni. Kotarjev Tone je še pripomnil, da smo bili novinarji, poleg gasilcev iz Velikega Gabra in Novega mesta prvi, ki smo si prišli ogledat tragedijo. Teritorialci se še niso oglasili, pa tudi nikogar od civilne zaščite še ni bilo. Kdo bo pomagal Kotarjevimi in kdo jim bo povrnil veliko škodo, se do ponedeljka še ni vedelo.

In še o prizorišču, kjer razbiti tovornjaki nemo čakajo, da jih bodo pospravili. Najbolj je poškodovan tovornjak vlačilec koprške registracije. Pred njim je v času napada sedelo šest šoferjev in letalski izstrelak je priletel prav tja. Do večera si nihče ni upal približati truplom.

Gasilci novomeške poklicne gasilske enote se mučijo okrog tovornjaka — ci-

od izstrelkov. Luknje so velike kot človeška pest. Vsa stekla so od detonacij popokala, vhodna vrata so se pod rafali dobesedno razcefrala. Ljudje so se izselili v dolino, k sorodnikom na varno.«

Jože Praznik iz Velikega Gabra zmaguje

bor za čiščenje pušk in celo vojaške knjižnice. Človek je imel občutek, kot da so vsi vojaki umrli ali pa zelo hitro pobegnili.

»ČOVJEČE, SI LUD, TAMO TI JE RAT!«

Na koncu bi rad zapisal še svojo osebno izkušnjo in prvo srečanje z strahotami vojne, ki sem jo doživel prav na Medvedjeku v času najhujših borb in letalskega napada. Z nalogo »vojna dopisnika« me je v te kraje v petek ob 10. uri poslal urednik. Tesnoba se me je držala že na avto cesti tja do Trebnjega in naprej, ko nisem srečal niti enega vozila, vsa leta pa smo bili vajeni, da smo se prav zaradi prometa s težavo in z glavno v torbi prebijali v slovensko prestolnico. Cesta je bila seveda zaprta od Trebnjega do Radohove vasi. Pa sem se vseeno peljal in ko sem prispel pod klanec Medvedjek, sem srečal televizijsko ekipo, za katero sem šele kasneje zvedel, da so člani družbe CNN. Nadaljeval sem vožnjo kar po travi in obšel prvo kamionsko prepreko. Peljal sem se po stari cesti in nič posebnega nisem opazil. Ozrl sem se proti avto cesti in iz avta skozi kromovje opazil vojaške tovornjake in oklepnike. Vse je bilo tiho in mirno. Naletel sem še na eno oviro, potem pa obrnil avto, saj se naprej ni več dalo. Rekel sem si: Fotografiral bom preluknjana vojaška vozila, da mi bo šef vsaj verjel, da sem bil na Medvedjeku. Stopil sem iz avta vzel torbo, takrat pa mi je nad glavo zaropotalo. Rafal je prišel iz oklepnega vozila. Sam ne vem, kako sem se spet znašel v svojem avtu in se sklonjen odpeljal s prizorišča. Ustavil sem se pri televizijski ekipi in medtem ko sem lezel iz avta, mi je eden od novinarjev v srbohrvaščini vpil: »Čovječe, si lud, tamo ti je rat!«. Brez besed sem se odpeljal dalje in pri Trebnjem ustavil pri miličniški patrulji. Po kratkem pogovoru sem doživel še letalski napad. Migi, orli in jastrebi so me skupaj z miličniki vrgli v blaten jarek ob avto cesti, zatem mi je bilo vojne vrh glave. Z Medvedjeka sem prinesel le kratko poročilo za posebno številko Dolenjskega lista, na prizorišču pa sem se spet upal že v ponedeljek, ko so sovražno razpoloženi okupatorji odšli na drugo lokacijo.

JANEZ PAVLIN



Tone Kotar ml. — »Uničili so nam skoraj vse. Sedaj čakamo, da pridejo pogledat.«

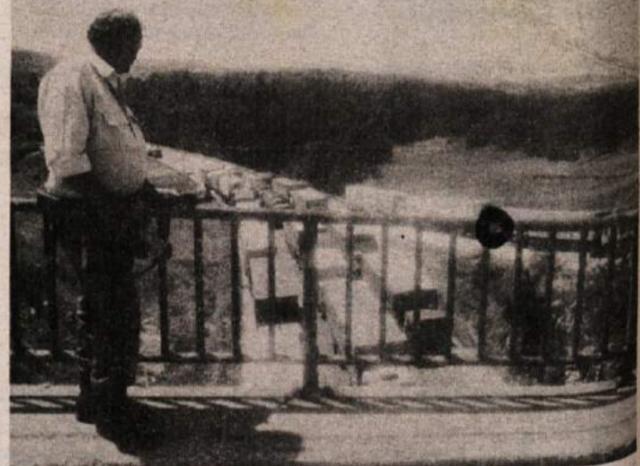
z glavo: »Nič ne delamo, vsi smo preplašeni, marsikje je živina sama doma in kliče gospodarja. Doklej bo to še trajalo?«

Z nadvoza smo se z ekipo Vašega kanala spustili na del avto ceste, kjer so bili od četrta ujeti pripadniki armade. Cesta je bila bojišče. Tulci izstreljenih nabojev iz mitraljezov so ležali vsespod, pomešani med konzerve, cigarete, škatice, pa tudi steklenica vodke je bila zraven. Niže po cesti so bili ostanki prve barikade. Večina tovornjakov je odpeljala, ostala so le poškodovana vozila, ki so povečini imela pripeto novomeško registracijo: kombi, last osnovne šole iz Mokronoga, je bil od strelov močno poškodovan in brez stekel, poltovornjaki Dane, GG in drugih podjetij in ustanov so kazali eno podobo. Na enem od tovornjakov je bilo mogoče videti kupa vojaške opreme, zaboje s kruhom, pri-

• **POMAGAJO TUDI CB POSTAJE** — CB postaje, ki jih ima doma ali v svojih avtomobilih tudi nekaj sto Dolenjcev, skrbje za obveščanje tudi v tem izrednem času. Tudi sam jo imam vgrajeno v svoj avto in mi je že velikokrat pomagala iz težav. V ponedeljek je na Medvedjeku dobro služila tudi poklicnim gasilcem iz Novega mesta. Njihove UKV zveze so odgovdale, pri reševanju cisterne z vnetljivim kerozinom pa so potrebovali nujen posvet s komandirjem v Novem mestu. Na poziv po postaji se je takoj oglasil »cebejaš« na Šmarjetni gori nad Kranjem, sprejel naročilo in se po telefonu povezal s poklicno enoto v Novem mestu. V nekaj minutah je vodja reševanja Janez Gornik sprejel navodila svojega poveljnika.

sterne, iz katere odteka kerozin, gorivo za letala. Cisterna je nepoškodovana, vendar je zaradi vročine počila. Kaj bo, če bo prišlo do še hujše nesreče?! Cisterne ne morejo umakniti, saj je na tem delu avto ceste še najmanj 50 vlačilcev, nekateri imajo izpraznjene pnevmatike, drugi od izstrelkov preluknjana vetrobranska stekla. Pogled z nadvoza kaže, da je bila tudi za močna vojaška vozila ta prepreka pretrd oreh. Zato so se branili drugače.

Na nadvozu je stal domačin Bojan Vovk, nadzornik Elektro podjetja iz Novega mesta, ki je bil v petek priča dogodkom na Medvedjeku in je napravil s svojo video kamero edinstvene posnetke letalskega napada. O tem je dejal: »Tudi najstarejši, ki vedo, kaj je vojna, ne pomnijo, da bi se v njihovih krajih lahko dogajalo kaj hujšega, pove, ko si skupaj ogledujemo posledice letalskega napada. Postaja nam jasno, da okupatorjem ni šlo le za napad na cestno blokadno, temveč so streljali izključno na civilne cilje. Ne le Kotarjeva, tudi druge hiše, ki so tik nad pobočjem klanca na Medvedjeku, so vse preluknjane



TOVORNJAKI SO PREPREČILI POT PROTI LJUBLJANI — Od četrtega do ponedeljka zjutraj so bila vojaška vozila ujeta med dve barikadi na klanecu Medvedjek. Tovornjaki, med katerimi je bilo največ tranzitnih z naloženimi kontejnerji, so stali v treh vrstah v dolžini štiristo metrov. S kroščem je označeno mesto, kjer je obležalo od letalske bombe razmesarenih šest šoferjev.

Halo, tu bralec »Dolenjca«

Tokrat le dva klica, saj so nas v četrtek zvečer že pestile mnogo hujše skrbi — grozeča okupacija

Da se v komaj osamosvojeni državi Sloveniji dogaja nekaj izrednega, je pričal tudi naš dežurni četrtkov telefon. V času, ko druge četrtke zvoni do onemoglosti, je tokrat sprejel le dva klica. Ljudje so, razumljivo, pozabili na vsakdanje probleme, saj je bilo pomembnejše zvedeti, kakšnega posla se je proti Sloveniji lotila okupatorska jugoslovanska armada.

Poklicala je gospa Pavla, ki se je pred štirinajstim dnevi pritožila nad delavci trebanjskega Komunalnega podjetja, da so brez ustreznih opozorilnih znakov popravljali cesto med Veliko Loko in Trebnjem v vasi Kamni Potok. Tako je z avtom zapeljala čez delovišče v trenutku, ko so delavci razpoko na cesti zalivali s katranom, ki je izdatno oškropil njeno vozilo. Delavci so dogodek pospremili s krobhotom. Gospa Pavla se delavcem Komunalnega podjetja

Trebnje naiskrenejše opravičuje za krivično obdolžitev, cesto so namreč brez potrebnih znakov popravljali in se njenemu od katrana počnelemu avtu krohotali delavci Cestnega podjetja, kar je ugotovila naknadno.

Gospa J. iz novomeškega naselja Slavka Gruma pa je potožila nad novomeškim prometom. Zanimajo jo, če bo zdaj, ko ima Novo mesto nov most, mestni center bolj dostopen z avtobusom. Dokler ni bilo nove avtobusne postaje, je avtobus ustavljal vsaj v Kandiji, zdaj pa ne. Gospa J. je že starejša in težko hodi, zato zdaj skoraj ne more v mesto. Že pred nekaj tedni je direktor Avtobusnega prometa Gorjanci Marjan Smrke povedal, da imajo že dolgo narejeno študijo o mestnem prometu. Po izgradnji novega mosta bi lahko vpeljali krožni promet. Kdaj tak mestni promet res bo, pa odloča denar in zdaj verjetno še kaj drugega.

Z. L.-D.

Muharji tekmovali

Predsednik RD Kočevje obakrat med najboljšimi

FARA — Tekmovanje v muharjenju je organizirala pred kratkim Ribniška družina Kočevje. Udeležilo se ga je 20 njenih članov, pokrovitelj tekmovalništva pa je bila zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto. Tekmovanje je bilo ob Kolpi in na Kolpi pri Fari.

Letos je kočevska ribiška družina razdelila tekmovalništvo na dva dela in so prvič tekmovali tudi v suhih disciplinah. Rezultati:

Suhe discipline: 1. Jože Štimatec, 2. Tomaž Arko, 3. Dare Kalabota idr.

Lov rib z muharico: 1. Bojan Šomen, 2. Andrej Hrovatin, 3. Tomaž Arko idr.

Najboljši trije v vsaki disciplini so prejeli kolajne in praktične nagrade, ki sta jih prispevala Posestvo Snežnik in zasebna trgovina z ribiškimi priborom Alojza Urha. Najboljši v lovu rib z muharico pa so se uvrstili tudi na meddružinsko tekmovalništvo v muharjenju za »Zlatega lipana« prihodnje leto. To tekmovalništvo za največjo uplenjeno ribo je vsako leto na Brodu na Kolpi, udeležujejo pa se ga ekipe slovenskih in hrvaških ribiškkih družin pa tudi gostje iz zamejstva.

J. P.



TU JE OBLEŽAL OČE — Nekaj svečk pri ožganem kozolcu kaže mesto, kjer je obležal gospodar Tone Kotar. Novinar agencije AP je pokleknil in prižgal ugasle sveče.

Za taka dejanja ni in ne more biti opravičila

Slovenski narod tako kot ob okupaciji 1941. leta ne bo popustil v svoji želji po svobodi

Izvršni odbor Republiškega odbora Zveze združenj borcev NOV Slovenije izraza, v imenu udeležencev NOB, najgloblje ogorčenje in odločen protest zaradi surove agresije enot »Jugoslovanske armade« ter očitnega požrta okupacije Republike Slovenije. Ta neizvzani, brezobzirni, militaristični pohod je že povzročil številne človeške žrtve, velika razdejanja in ogromno gmotno škodo, kar je brez primera v današnjem času in v sodobni Evropi.



Slovenija je bila vse do tega rušilnega pohoda nedvomno najbolj miren in stabilen del jugoslovanskega prostora ter ni dajala povoda, da se uporabi sila in orožje namesto dialoga ter reševanja problemov na mirolnem in demokratičen način. Za taka dejanja ni in ne more biti opravičil. Za vse to bodo avtorji odgovorni pred zgodovino. Prepričani smo, da slovenski narod, tako kot ob okupaciji 1941. leta, ne bo dopustil, da bi zlomili njegovo jasno izraženo voljo po svobodi, neodvisnosti ter lastni, suvereni državi.

Pozivamo vodstvo armade in vse odgovorne za ta neizvzani napad, ki je terjal že toliko žrtev in povzročil toliko tragedij, da takoj prenehajo z nasiljem in prelivanjem krvi. Zahtevamo, da se vojska čimprej umakne v vojašnice in s tem odpre pot za mirno, demokratično urejanje zadev, da bi lahko obnovili normalne tokove življenja in dela.

Borci in udeleženci NOB se bomo po svojih močeh dejavno vključili in podprli vse napore za pravično obrambo našega narodnega dostojanstva in ozemlja Republike Slovenije. O tem bomo obvestili tudi borčevske organizacije v Jugoslaviji, sosednjih in drugih državah.

Republiški odbor ZZB NOV Slovenije



Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličite nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.